

VENDIM
Nr. 50, datë 6.2.2019

PËR MIRATIMIN E STRATEGJISË PËR KONTROLLIN E ARMËVE TË VOGLA, TË LEHTA, MUNICIONEVE DHE EKSPLOZIVËVE 2019–2024 DHE TË PLANIT TË VEPRIMIT 2019–2021

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, me propozimin e ministrit të Brendshëm, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e Strategjisë për Kontrollin e Armëve të Vogla, të Lehta, Municioneve dhe Eksplozivëve 2019–2024 dhe të planit të veprimit 2019–2021, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij vendimi.

2. Ngarkohen të gjitha ministritë dhe institucionet qendrore, për të cilat në Strategji dhe në planin e veprimit janë përcaktuar detyra të veçanta, për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTRI
Erion Braçe

STRATEGJIA
PËR KONTROLLIN E ARMËVE TË VOGLA, TË LEHTA, MUNICIONEVE
DHE EKSPLOZIVËVE
2019–2024

Përmbledhje ekzekutive

Lufta kundër krimit dhe përmirësimi i rendit dhe sigurisë publike në Shqipëri janë dhe mbeten prioritetet strategjike për qeverinë e Shqipërisë.

Armët e zjarrit dhe municionet luftarake pa leje në duart e qytetarëve dhe keqpërdorimi i tyre, vijojnë të jenë burim i rrezikut serioz për vetë jetën e qytetarëve, si dhe për rendin dhe sigurinë publike.

Duke vlerësuar këtë rrezik, edhe si një pengesë serioze për zhvillimin social dhe ekonomik të vendit, me ndikim në parametrat e sigurisë publike, si dhe me efekt negativ për sigurinë e qytetarëve, Policia e Shtetit në vazhdimësi i ka kushtuar vëmendje të veçantë parandalimit të veprave penale të armëmbajtjes pa leje, por edhe të veprave të tjera penale që kanë të bëjnë me trafikimin e armëve, të municioneve etj.

Trafikimi dhe zotërimi i paligjshëm i armëve, krimet me armë, eksplozivët dhe prekursorët e tyre, edhe pse paraqiten në rënie çdo vit, ende shfaqen si kërcënim për jetën njerëzore dhe rendin e sigurinë publike. Kur armët e paligjshme, municioni dhe eksplozivët analizohen në kontekst të sigurisë dhe kërcënimeve nacionale, siç është lufta kundër terrorizmit, atëherë kontrolli, menaxhimi, si dhe lufta ndaj paligjshmërisë së këtij sektori merr një dimension të ri, të cilit i duhet kushtuar vëmendje dhe resurse të veçanta.

Ndërveprimi dhe bashkëpunimi mes grupeve kriminale me ato terroriste nuk njeh kufij ndarës prandaj edhe qasja e kësaj strategjie duhet të jetë ndërinstitucionale.

Përveç kërkesave të brendshme për rritjen e sigurisë publike, kjo strategji do të kontribuojë edhe në sigurinë rajonale dhe të BE-së nëpërmjet kontrollit kufitar, si dhe duke luftuar eksportet dhe importet e paligjshme të armëve, municionit, eksplozivëve dhe prekursorëve të tyre.

Lufta kundër terrorizmit kërkon që përveç kontrollit, menaxhimit dhe luftimit të armëve të paligjshme, municionit dhe eksplozivëve, të krijojmë masa shitesë të kontrollit dhe mbikëqyrjes së personelit dhe personave juridikë, shtetërorë e privatë, të cilët importojnë dhe përdorin eksplozivët e prekursorët e tyre.

Prioriteti i Policisë së Shtetit ka qenë, është dhe do të jetë në vazhdimësi, krijimi i një ambienti sa më të sigurt për qytetarët vendas apo të huaj, bizneset dhe shoqërinë në tërësi.

Mbajtja pa leje e armëve të zjarrit në vendin tonë aktualisht është shqetësuese, kjo për shkak të situatës së trashëguar në vite, por edhe për shkak të rritjes së qarkullimit të mallrave dhe njerëzve, gjë që sjell si pasojë edhe rritjen e aktivitetit kriminal në fushën e trafikimit të paligjshëm të armëve dhe municioneve.

Policia e Shtetit punon në vazhdimësi për minimizimin e veprave penale të mbajtjes së armëve të zjarrit pa leje, duke identifikuar personat që mbajnë armë pa leje dhe organizuar punën për kapjen e tyre në flagrancë, por edhe të veprave penale të tjera që kanë të bëjnë me trafikimin e armëve etj.

Zotërimi i armëve të zjarrit si dhe keqpërdorimi i tyre shfaqin një dimension të dukshëm gjinor. Shumica e mbajtësve të licencave të armëve të zjarrit në Shqipëri janë burra (99.9%). Burrat gjithashtu përbëjnë

shumicën dërmuese të autorëve të incidenteve me armë zjarri (98%) dhe mbizotërojnë ndërmjet viktimave (89%). Gratë në anën tjetër zotërojnë vetëm një pjesë të vogël të armëve të zjarrit, rrallë i keqpërdorin ato, por përfaqësohen në mënyrë të shpërpjesëtuar ndërmjet viktimave (11%). Shumica e viktimave gra janë për arsye të dhunës në familje dhe keqpërdorimin e armëve të zjarrit brenda këtij konteksti.

Kuvendi i Shqipërisë ka miratuar një sërë ligjesh në lidhje me armët që synojnë një kontroll më efektiv të tyre, si:

a) Kodi Penal, në të cilin, në disa dispozita janë përcaktuar veprat penale të cilat kanë të bëjnë me armëmbajtjen dhe municionet pa leje, trafikimin e armëve dhe municioneve etj.

b) Ligji nr. 74/2014, “Për armët”.

c) Ligji nr. 72/2014, “Për përdorimin e armëve të zjarrit”.

ç) Ligji nr. 9126, datë 29.7.2003, “Për përdorimin civil të lëndëve plasëse dhe lëndëve piroteknike dhe fishekzjarrë në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar.

d) Ligji nr. 9020, datë 6.3.2003, “Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në Konventën për Etiketimin e Eksplozivëve Plastikë për Qëllime Zbulimi”.

Me aktet normative të Këshillit të Ministrave dhe udhëzimet e ministrit të Brendshëm apo edhe të institucioneve të tjera të ngarkuara me ligj, paketa e akteve ligjore dhe nënligjore në Shqipëri është e plotë për të lejuar aktivitete të ligjshme me armët, për atë kategori që plotëson kushtet dhe kriteret, por edhe për të penalizuar ata shtetas të cilët synojnë të ushtrojnë dhe organizojnë aktivitete të paligjshme në këtë drejtim.

Vendi ynë i është bashkuar marrëveshjeve kryesore ndërkombëtare të kontrollit të armëve duke përfshirë: Traktatin e Tregtisë së Armëve, Programin e Veprimit për Armët e Vogla dhe të Lehta të Kombeve të Bashkuara, Protokollin e Armëve të Zjarrit, si dhe ka përqaftuar iniciativat rajonale për forcimin e kontrollit të armëve të vogla dhe të lehta (AVL), në territorin e Republikës së Shqipërisë dhe në të gjithë rajonin.

Republika e Shqipërisë i ka shkatërruar armët dhe municionet e tepërta të trashëguara nga sistemi i kaluar, në vitin 2016. Ministria e Mbrojtjes ka bashkëpunuar ngushtësisht me partnerët ndërkombëtarë në përmbushjen e këtij angazhimi.

Në procesin e reduktimit, shkatërrimit të ALV, Forcat e Armatosura (FA) të Republikës së Shqipërisë janë asistuar edhe nga organizata ndërkombëtare dhe vende partnere, si: NATO, UNDP SEESAC, Gjermania, SHBA-ja, Norvegjia, Britania e Madhe, Kanada, OSBE-ja etj.

Gjithashtu, ka procedura ligjore për armatimet e tepërta që dalin herë pas here nga inventarizimi dhe konfiskimet.

Me urdhër të Kryeministrit është ngritur Komisioni Kombëtar për Armët e Vogla dhe të Lehta (AVL), i cili është organizëm ndërministror përgjegjës për planifikimin, koordinimin, monitorimin dhe raportimin e të gjitha aktiviteteve të lidhura me kontrollin e armëve në Republikën e Shqipërisë, me qëllim për të siguruar një mjedis të sigurt dhe për të krijuar në këtë mënyrë kushte të favorshme për zhvillimin e qëndrueshëm të vendit. Komisioni Kombëtar për Armët e Vogla dhe të Lehta ka si objektiva kryesore, të:

- hartojë Strategjinë dhe Planin Kombëtar të Veprimit për Kontrollin e AVL, në përputhje me fushat e përgjegjësisë dhe bazuar në një vlerësim të plotë të situatës së kontrollit të armëve në Shqipëri, si dhe të kryej monitorimin dhe raportimin për zbatimin e objektivave të kësaj Strategjie.

- përmbushë angazhimet e vendit tonë në kuadër të OKB-së, detyrimeve të integritetit në Bashkimin Evropian, si dhe në kuadër të nxitjes së bashkëpunimit rajonal për rritjen e mirëkuptimit, paqes dhe stabilitetit.

Strategjia dhe plani i veprimit sigurojnë dhe monitorojnë përmbushjen e detyrimeve të Shqipërisë sipas marrëveshjeve dhe dokumenteve të ndryshme ndërkombëtare në fushën e kontrollit të armëve (duke përfshirë programin e veprimit të OKB-së, dokumentin e OSBE-së për AVL, Traktatin e Tregtisë së Armëve, Protokollin e Kombeve të Bashkuara kundër prodhimit të paligjshëm dhe trafikimit të AVL, Kodin e Sjelljes të BE-së etj., si dhe përputhjen me objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm të OKB-së).

Në mënyrë të veçantë, Strategjia dhe plani i veprimit i referohen “Udhërrëfyesit për një zgjidhje të qëndrueshme për zotërimin e paligjshëm, keqpërdorimin dhe trafikimin e armëve të vogla dhe të lehta (AVL) dhe municioneve të tyre, në Ballkanin Perëndimor, brenda vitit 2024”.

Objektivat e Strategjisë dhe planit të veprimit janë të njëjta me udhërrëfyesin rajonal dhe po ashtu dhe indikatorët e performancës.

Edhe pse vendi ynë ka një ligj nr. 74/2014, “Për armët”, miratimi për herë të parë të pronësisë private mbi armët ka nevojë për ndryshime, jo vetëm për shkak të eksperiencës së krijuar gjatë zbatimit të tij por edhe për faktin se direktiva e armëve të zjarrit të BE-së ka ndryshuar në vitin 2017.

Objektivi 1. Brenda vitit 2023 të garantohet miratimi i legjislacionit për kontrollin e armëve, plotësisht i harmonizuar me kuadrin rregullator të BE-së, dhe detyrimet e tjera ndërkombëtare përkatëse dhe i standardizuar me të gjithë rajonin.

Objektivi 2. Brenda vitit 2024 të garantohet se politikat dhe praktikat për kontrollin e armëve në vendin tonë janë bazuar në statistika dhe udhëhiqen nga informacionet e inteligjencës.

Objektivi 3. Brenda vitit 2024 të ulet në mënyrë të konsiderueshme qarkullimi i paligjshëm i armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve (AME) drejt, brenda dhe përtej vendit tonë.

Objektivi 4. Brenda vitit 2024 të ulet në mënyrë të konsiderueshme oferta, kërkesa dhe keqpërdorimi i armëve të zjarrit nëpërmjet ndërgjegjësimit, edukimit, informimit dhe promovimit të kontrollit.

Objektivi 5. Brenda vitit 2024 të ulet mjaftueshëm numri i përlllogaritur i armëve të zjarrit që mbahen në mënyrë të paligjshme në vendin tonë.

Objektivi 6. Në mënyrë sistematike, të ulet sasia e tepërt dhe të shkatërrohen armët e vogla dhe të lehta dhe municionet e tyre të kapura, duke respektuar standardet mjedisore.

Objektivi 7. Të ulet në mënyrë të konsiderueshme rreziku i përhapjes dhe i devijimit të armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve.

Lista e shkurtesave:

MB	Ministria e Brendshme
MFE	Ministria e Financave dhe Ekonomisë
MD	Ministria e Drejtësisë
MASR	Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë
MEPJ	Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme
MM	Ministria e Mbrojtjes
MSHMS	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale
MTM	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit
PSH	Policia e Shtetit
DPD	Drejtoria e Përgjithshme e Doganave
DPB	Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve
AKSHE	Autoriteti i Kontrollit Shtetëror të Eksporteve
BE	Bashkimi Evropian
OKB	Organizata e Kombeve të Bashkuara
UNDP	Programi i Kombeve të Bashkuara për Zhvillim
OSBE	Organizata për Bashkëpunim dhe Siguri në Evropë
KiE	Këshilli i Evropës
AVL	Armët e Vogla dhe të Lehta
AME	Armët, Municionet dhe Eksplozivët
SELEC	Qendra e Zbatimit të Ligjit e Evropës Juglindore
SEESAC	Zyra Qendrore e Evropës Lindore dhe Juglindore për Kontrollin e Armëve të Vogla dhe të Lehta
SEEFEN	Rrjeti i Evropës Juglindore i Ekspertëve të Armëve të Zjarrit
SEEFEG	Grupi i Evropës Juglindore i Ekspertëve të Armëve të Zjarrit
FFP/NJQA	Njësia Qendrore për Armët e Zjarrit

1. Hyrje

1.1 Qëllimi

Qëllimi kryesor i kësaj Strategjie gjashtëvjeçare është kontrolli i plotë mbi armët e vogla dhe të lehta, municionet dhe eksplozivët, duke u bazuar në kërkesat vendore dhe standardet e BE-së, OKB-së dhe OSBE-së.

Ky dokument strategjik ka për qëllim të caktojë orientime të përgjithshme për institucionet dhe agjencitë të cilat zbatojnë aktivitete të Strategjisë për vitet e ardhshme.

Dokumenti paraqet vizionin e qeverisë shqiptare për kontrollin e armëve, municionit dhe eksplozivëve dhe planin përkatës të veprimit.

Miratimi dhe zbatimi i Strategjisë dhe i planit të veprimit, që pason ngritjen e Komisionit Kombëtar për Armët e Vogla dhe të Lehta citohet dhe në raportet e progresit të Komisionit Evropian të viteve të fundit.

Republika e Shqipërisë ka marrë përsipër të promovojë stabilitetin dhe sigurinë, jo vetëm brenda vendit por edhe të jetë kontribuese e rëndësishme ndaj sigurisë së rajonit dhe më gjerë. Bashkëpunimi ndërkombëtar në fushën e kontrollit dhe luftës kundër trafikimit të paligjshëm me AVL-të dhe eksplozivët mbetet një nga prioritetet e qeverisë.

1.2 Vizioni

Republika e Shqipërisë të jetë një vend me një mjedis të sigurt dhe me kapacitete të qëndrueshme, për të parandaluar, kontrolluar dhe dënuar keqpërdorimin, trafikimin dhe zotërimin e paligjshëm të armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve, në harmoni me standardet e Bashkimit Evropian dhe ato ndërkombëtare.

1.3 Metodologjia

Strategjia dhe plani i veprimit për Kontrollin e AVL-të dhe eksplozivët është hartuar duke u mbështetur në vlerësimet dhe analizat e agjencive të specializuara, të dhënave statistikore nga institucionet qeveritare dhe ndërkombëtare që veprojnë në Shqipëri dhe jashtë saj.

Kjo strategji është mbështetur në kërkesat e Bashkimit Evropian të cilat burojnë nga “Plani i veprimit të BE-së kundër trafikimit dhe përdorimit të armëve të zjarrit dhe eksplozivëve”, si dhe Programi për Veprim i Kombeve të Bashkuara.

Kjo Strategji është bazuar në praktikat dhe standardet e tjera ndërkombëtare (OKB). Në këtë kontekst, kjo Strategji tenton të jetë në harmoni me standardet dhe rregulloret përkatëse të BE-së dhe ato ndërkombëtare.

Në mënyrë të veçantë Strategjia dhe plani i veprimit i referohen “Udhërrëfyesit për një zgjidhje të qëndrueshme për zotërimin e paligjshëm, keqpërdorimin dhe trafikimin e Armëve të Vogla dhe të Lehta (AVL) dhe municioneve të tyre, në Ballkanin Perëndimor, brenda vitit 2024”.

Kryeministri i Republikës së Shqipërisë nëpërmjet urdhrit nr. 69, datë 22.5.2017, caktoi ngritjen e Komisionit Kombëtar të Armëve të Vogla dhe të Lehta (AVL), kryesimin e komisionit nga zëvendësministri i Brendshëm dhe përbërjen e komisionit.

2 Analiza e situatës

2.1 Kërcënimet ndaj sigurisë së brendshme dhe detyrimet në procesin e integritetit në BE

Armët e vogla dhe të lehta, nëse nuk kontrollohen, mund të paraqesin kërcënim për sigurinë e brendshme apo burim i rreziqeve për rajonin dhe BE-në. Armët ndikojnë te njerëzit, komunitetet dhe bizneset. Ato vazhdojnë të shkaktojnë humbje të jetëve, dëme ekonomike dhe sociale si dhe frikë për publikun.

Vendi ynë ka zgjidhur procedurat e trajtimit të stoqeve të armëve, municioneve dhe eksplozivëve, të kapura e të sekuestruara, ku me vendim të Këshillit të Ministrave herë pas here këto armatime dorëzohen në Ministrinë e Mbrojtjes për t’u trajtuar në uzinat ushtarake me procedura të demontimit.

Në muajin janar 2018, përfundoi anketimi mbi shpërndarjen e armëve dhe ndikimin e tyre dhe nga ky ballafaqim rezulton të kemi informacione jo të plota për ngjarjet specifike me armë, gjë që do të mbetet një nga detyrimet në planin e veprimit të Strategjisë së AVL për të standardizuar statistikën.

Strategjia dhe plani i veprimit synojnë t’i japin një zgjidhje gjithëpërfshirëse problematikave të armëmbajtjes pa leje dhe aktiviteteve në reduktimin e armëmbajtjes pa leje të armëve të zjarrit përmes konfiskimit, legalizimit, dorëzimit vullnetar, çaktivizimit.

Gjatë periudhës 2006-2017 në total në shkallë vendi janë evidentuar 9.380 vepra penale të armëmbajtjes pa leje, janë zbuluar 8,268 prej tyre, ose 88.1%, me 9.687 autorë. Ajo që të bën përshtypje është fakti se trendi i kësaj vepre penale pas vitit 2012 ka shënuar rritje në raport me vitet e mëparshme.

Gjatë vitit 2017 janë identifikuar 1,090 autorë të veprave penale të armëmbajtjes pa leje, nga të cilët 587 janë arrestuar, ose 54%, 111 janë ndaluar, ose 10%, 246 ndiqen në gjendje të lirë, ose 23% dhe 139 autorë janë shpallur në kërkim, ose 13% e totalit të autorëve të veprave penale të armëmbajtjes pa leje.

2.2 Dorëzimi vullnetarisht i armëve

Pas ngjarjeve të vitit 1997 ku në Shqipëri u grabitën armë, municione, granata dhe pajisje ushtarake nga depot e shtetit, në vendin tonë janë zbatuar disa amnisti për dorëzimin vullnetar të armëve, me qëllim për të mos penalizuar në masë shtetasit shqiptarë, duke u dhënë mundësinë atyre të dorëzojnë armët që mbajnë pa leje dhe që janë pronë e shtetit.

Amnistia e parë me kohëzgjatje gusht 1998 - gusht 2002, kur u hartua dhe miratua ligji nr. 8388, datë 5.8.1998, “Për grumbullimin e armëve dhe municioneve luftarake”, ligj i cili vendosi parimet dhe metodat

për dorëzim vullnetar të armëve, regjistrimin për një kategori biznesmenësh, si dhe grumbullimin e detyruar nga policia.

Amnistia e dytë u hartua në dhjetor 2002, me një amnisti dhe ligj për grumbullimin e armëve, që u miratua në 6 mars 2003, ligji nr. 9018, datë 6.3.2003, “Për mbledhjen e armëve, të municioneve dhe materialeve të tjera luftarake”. Edhe ky ligj kishte qëllime, parime, detyra të njëjta për policinë e ushtrinë, si dhe të njëjtën strukturë të komisioneve të grumbullimit të armëve në Shqipëri. Ligji qëndroi në fuqi deri në 31 maj 2005.

Shifrat e grumbullimit të armëve gjatë dy amnistive:

	Municione	Eksplzivë	Armë
Grabitur më 1997	839,310,038	16,000,000	549,775
Grumbulluar:	118,134,222	1,539,828	222,918
Mars 1997 – qershor 2005			ose 40.54 %

Një amnisti e tretë u zbatua edhe gjatë periudhës janar–prill 2017, ku si rezultat i organizimit të punës dhe aktiviteteve sensibilizuese janë dorëzuar vullnetarisht në shkallë vendi:

- 1.603 armë zjarri të ndryshme.
- 1.558 granata dore.
- 580.634 municione të ndryshme.

Mesatarisht i takon çdo ditë të jenë dorëzuar në shkallë vendi 13 armë zjarri të ndryshme. Kjo situatë tregon se akoma në duart e qytetarëve ndodhen një numër i konsiderueshëm armë zjarri dhe municione luftarake pa leje.

Sondazhi i opinionit publik i kryer në vitin 2016 nga SEESAC, nëpërmjet agjencisë lider në botë të sondazheve “IPSOS”, tregoi se mbi 60% e qytetarëve shqiptarë janë kundër posedimit të armëve të zjarrit pavarësisht rrethanave, ndërkohë që 78% e tyre besojnë se Policia e Shtetit është kontribuesi kryesor për sigurinë në vend.

Aplikimi i herëpashershëm i amnistisë për armëmbajtjen pa leje për një periudhë 2–3-mujore, bashkëpunimi i Policisë së Shtetit për sensibilizimin e qytetarëve me organizatat ndërkombëtare, median, institucionet e tjera shtetërore dhe OJF të ndryshme, do të ndikonte pozitivisht në rritjen e numrit të armëve dhe municioneve të dorëzuara vullnetarisht, të cilat mbahen pa leje nga popullata.

Situata e trafikimit të armëve të zjarrit, municioneve, lëndëve plasëse në territorin e Republikës së Shqipërisë, është kryer duke pasur parasysh faktorë të tillë si ekzistenca e armëve të zjarrit të trashëguara nga e kaluara, si dhe të armëve të reja dhe pozita gjeografike e vendit tonë.

Në bazë të armëve të sekuestruara nga ana e policisë në veprat e ndryshme penale për të cilat janë kryer dhe ekspertimet tekniko-balistike, është përcaktuar dhe origjina e prodhimit të armëve të zjarrit. Nga këto masa, krijojmë një tablo të përgjithshme ku marrin përgjigje pyetjet: çfarë armë zjarri qarkullojnë në territorin e Republikës së Shqipërisë, trendin e lëvizjes së tyre, në çfarë veprash penale përfshihen ato, grup-moshat, zonat ku janë të përqendruara etj.

Shqetësim mbeten lëndët plasëse të trashëguara nga e kaluara, TNT, dinamitet që përdoren nga elementet kriminale, të cilat janë të vështira gjatë hetimeve në zbulimin e autorëve të tyre.

Nga analizimi i ngjarjeve kriminale të ndodhura përgjatë vitit 2017, në territorin e Republikës së Shqipërisë, është konstatuar se grupet kriminale për të mbrojtur aktivitetin e tyre si dhe për të eliminuar kundërshtarët e tyre, gjithmonë e më shumë po përdorin lëndët plasëse me telekomandim në distancë. Hetimet e kryera në disa ngjarje kriminale kanë dëshmuar se origjina e disa lëndëve plasëse vjen nga ish-arsenali i trashëguar nga viti 1997.

Gjithashtu, nga veprimet hetimore të kryera, është konstatuar se në disa raste montimi i mekanizmit të telekomandës së shpërthimit në distancë të këtyre lëndëve plasëse, janë kryer nga persona brenda vendit tonë.

2.3 Mënyra e trafikimit të armëve të zjarrit

Në përgjithësi nga raste e konstatuara, trafikantët e armëve të zjarrit përdorin kufirin tokësor të gjelbër duke i fshehur në automjete, autobusë, kamionë, vetura ose i transportojnë në trup duke kaluar kufirin në mënyrë të paligjshme. Nga rastet e hetuara është konstatuar se trafikimi i armëve të zjarrit

bëhet në sasi të vogla, nga 1–2 copë. Grup-moshat e evidentuara janë kryesisht të seksit mashkull dhe variojnë nga mosha 16–45 vjeç.

Nga analizimi i situatës operative si dhe nga rastet e konstatuara armët e zjarrit në territorin e Shqipërisë futen nga kufiri: Maqedoni-Shqipëri, Kosovë-Shqipëri dhe Mali i Zi-Shqipëri. Në këtë pjesë të kufirit trafikohen armë zjarri të prodhuara në vendet e Evropës (pistoleta), si dhe armë zjarri, lëndë plasëse që vijnë nga territori i Malit të Zi, kurse nga territori i Kosovës dhe Maqedonisë trafikohen kryesisht pistoletat e konvertuara. Ndërsa nga territori i Shqipërisë, nëpërmjet kufirit Shqipëri-Greqi dhe Shqipëri-Itali, trafikohen pistoletat dhe automatikë që janë rrëmbyer nga depot ushtarake në vitin 1997 në Shqipëri.

Nga sa është konstatuar rezulton se vepra penale e trafikimit të armëve të zjarrit ndër vite është në tendencën e rënies, dhe kjo ka ardhur për disa arsye:

- a) Aktiviteti kriminal i trafikimit të armëve të zjarrit ka kaluar si aktivitet dytësor.
- b) Fitimet e krijuara nga ky aktivitet janë me të ulëta në krahasim me aktivitetet e tjera kriminale.
- c) Rritja e masës ndëshkuese e dënimit për këtë vepër penale (ndryshimet në Kodin Penal të Republikës së Shqipërisë”, kanë rritur numrin e viteve të dënimit me burg).
- ç) Vendi ynë nuk është vend prodhues i armëve të zjarrit.
- d) Pozita gjeopolitike nuk e ka favorizuar veprimtarinë e trafikut të armëve të zjarrit, ndodhet larg nga vendet në konflikt.
- dh) Rritja e efikasitetit të agjencive ligjzbatuese në vend, në veçanti e strukturave të Policisë së Shtetit.

2.4 Sfidat që kemi përpara

Vëmendje të veçantë duhet t'i kushtojmë rritjes dhe forcimit të kapaciteteve njerëzore, specialistëve në fushën e hetimit të veprës penale të trafikimit të armëve të zjarrit, rritjes së profesionalizmit të tyre.

Procesi i gjurmimit të armëve të zjarrit në shkallë ndërkombëtare, integrimi i sistemit kombëtar të regjistrimit të armëve të zjarrit i quajtur SIMA, me sistemet e homologëve tanë.

Forcimi i kontroleve kufitare ku në fokus do të jetë: rritja e profesionalizmit të punonjësve në PKK dhe mbështetja logjistike në kontrollin kufitar, duke vendosur pajisje si, skaner, detektor etj., të cilat do të rritin sigurinë në kontrollet kufitare.

Regjistrimi i të gjitha armëve të zjarrit, ku përfshihen ato që tregtohen, që janë në përdorim, që deklarohen të vjedhura, të humbura, të sekuestruara në vepra penale, në një database të quajtur SIMA. Pra, të gjitha këto masa të jenë në funksion të mbylljes së ciklit të armëve të zjarrit, që nga gjetja e origjinës së prodhimit të tyre, deri te përdoruesit apo shkatërrimi përfundimtar i tyre.

2.5 Bashkëpunimi ndërkombëtar me partnerët në fushën e trafikimit të armëve të zjarrit

Bashkëpunimi ndërkombëtar në luftën kundër trafikimit të armëve të zjarrit, municioneve, lëndëve plasëse vlerësohet shumë i rëndësishëm, kryesisht në drejtimit e mëposhtme:

1. Bashkëpunim në fushën e grumbullimit të informacioneve, në bazë të të cilave do të bëhet analizimi i hollësishëm i rasteve dhe do të identifikohet prania e veprimtarisë kriminale të trafikimit të armëve të zjarrit.

2. Krijimi i skuadrave të hetimit të përbashkëta me pjesëmarrjen e hetuesve nga secili shtet kur ka premisa të zhvillimit të veprimtarisë kriminale të trafikimit të armëve të zjarrit. Krijimi i skuadrave të hetimit të përbashkëta, do të ishte më shumë produktive në krahasim me organizimin e operacioneve rajonale me pjesëmarrjen e shumë shteteve, për të rritur:

- Cilësinë e shkëmbimit të informacionit;
- Besueshmërinë e anëtarëve të skuadrës së hetimit;
- Shmangien e pengesave burokratike;
- Shkëmbimin e eksperiencave.

3. Në fushën e rritjes së profesionalizmit të hetuesve për veprimtarinë kriminale të trafikimit të armëve të zjarrit, ku një vend të veçantë duhet të marrin hetimet në fushën e DARK NET-it.

4. Fuqizimin e bazës së të dhënave për regjistrimin e armëve të zjarrit për çdo shtet dhe unifikimi i tyre në një bazë të vetme ndërkombëtare.

3. Parimet e përgjithshme

Struktura dhe përmbajtja e këtij dokumenti bazohen në këto parime:

Parimi i kushtetutshmërisë dhe ligjshmërisë - masat e parashikuara bazohen në dispozitat e përcaktuara në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, legjislacionin në fuqi dhe marrëveshjet ndërkombëtare.

Parimi i sigurisë shtetërore - kontrolli i AVL-ve dhe eksplozivëve është pjesë përbërëse e sigurisë shtetërore, mbështet funksionimin e shtetit dhe shoqërisë të bazuar në rend dhe ligj, konkurrueshmërinë e ekonomisë dhe inovacionin. Ky parim nënkupton mbrojtjen e të drejtës për siguri dhe mbrojtje për të gjithë qytetarët, përmes parandalimit, luftimit dhe kontrollit.

Parimi i të drejtave dhe lirive të njeriut - garantohet me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, duke garantuar të drejtat dhe liritë themelore, si dhe duke mbrojtur liritë individuale, informacionet personale, si dhe identitetin, pa marrë parasysh etninë, gjininë, moshën, fenë dhe orientimin seksual. Fëmijët dhe të rinjtë kanë të drejtë të jetojnë në një mjedis të mbrojtur dhe të sigurt nga keqpërdorimi i AVL-ve.

Parimi i përgjegjësisë - për shkak të kompleksitetit, shteti nuk mund të mbajë përgjegjësinë si i vetëm për parandalimin, mbrojtjen dhe vetëdijësimin ndaj rrezikut që paraqet keqpërdorimi i AVL-ve dhe eksplozivëve. Prandaj, pjesë të ndryshme të shoqërisë dhe sektori privat kanë përgjegjësi, për parandalimin, mbrojtjen dhe vetëdijësimin ndaj rrezikut nga AVL-të dhe eksplozivët.

Parimi i gjithëpërfshirjes - është thelbësore të zhvillohet një qasje gjithëpërfshirëse në përballimin me kërcënimet nga AVL-të dhe eksplozivët që paraqiten si rrezik ndaj sigurisë së brendshme.

Parimi i bashkëpunimit ndërkombëtar - lufta kundër trafikimit të paligjshëm me AVL-të dhe eksplozivët, si dhe standardizimi i legjislacionit dhe i praktikave avancohet nëpërmjet bashkëpunimit ndërkombëtar me partnerët. Nëpërmjet bashkëpunimit, Shqipëria do të luaj rol të rëndësishëm në promovimin e sigurisë së brendshme dhe rajonale.

4. Korniza ligjore dhe mekanizmat institucionalë

4.1 Korniza ligjore

Në fushën e kontrollit të AVL-ve dhe eksplozivëve, Republika e Shqipërisë ka në zbatim një bazë të gjerë ligjore, si:

- a) Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, e ndryshuar.
- b) Ligji nr. 7895, datë 27.1.1995, “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.
- c) Ligji nr. 7905, datë 21.3.1995, “Kodi i Procedurës Penale të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.
- ç) Ligji nr. 9887, datë 10.3.2008, “Për mbrojtjen e të dhënave personale”, i ndryshuar.
- d) Ligji nr. 108/2014, “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar.
- dh) Ligji nr. 43/2016, “Për marrëveshjet ndërkombëtare në Republikën e Shqipërisë”.
- e) Ligji nr. 71/2016, “Për kontrollin kufitar”.
- ë) Ligji nr. 74/2014, “Për armët”.
- f) Ligji nr. 72/2014, “Për përdorimin e armëve të zjarrit”.
- g) Ligji nr. 10253, datë 11.3.2010, “Për gjuetinë”, i ndryshuar.
- gj) Ligji nr. 9126, datë 29.7.2003, “Për përdorimin civil të lëndëve plasëse dhe lëndëve piroteknike dhe fishekzjarrë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.
- h) Ligji nr. 9020, datë 6.3.2003, “Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në Konventën për Etiketimin e Eksplozivëve Plastikë për Qëllime Zbulimi”;
- i) Ligji nr. 46/2018, “Për kontrollin shtetëror të transferimeve ndërkombëtare të mallrave ushtarake dhe artikujve e teknologjive me përdorim të dyfishtë”.
- j) Ligji nr. 9272, datë 16.9.2004, “Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në marrëveshjen evropiane për transportin rrugor ndërkombëtar të artikujve të rrezikshëm (ADR) dhe protokollin e zbatimit”.
- k) Ligji nr. 6/2014, “Për ratifikimin e Traktatit për Tregtinë e Armëve”.
- l) Ligji nr. 102/2014, “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.
- ll) Vendimi nr. 275, datë 1.4.2015, i Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e rregullores për kushtet dhe rregullat e sigurisë së armëve”.

4.2 Angazhimet institucionale

Angazhimet institucionale nënkuptojnë të gjithë mekanizmat të cilët kanë rol dhe rëndësi primare e sekondare në zbatimin e strategjisë. Angazhimet institucionale për hartimin dhe zbatimin e strategjisë janë, si më poshtë vijon:

Komisioni Kombëtar për Armët e Vogla dhe të Lehta është përgjegjës për hartimin e politikave mbi armët e vogla dhe të lehta në Shqipëri. Koordinon dhe mbledh informacione dhe statistika nga institucionet përkatëse për prodhimin, tregtimin, çaktivizimin, asgjësimin, përdorimin e paligjshëm të armëve, kontrollin e armëve të lejuara, kontrollin e importit dhe eksportit të armëve. Është përgjegjës të bashkërendojë, udhëzojë, monitorojë dhe të raportojë për zbatimin e politikave që lidhen me AVL.

Ministria e Brendshme është përgjegjëse për propozimin, hartimin, monitorimin dhe zbatimin e politikave dhe legjislacionit në fushën e armëve dhe eksplozivëve.

Policia e Shtetit është institucioni kryesor i ngarkuar me luftën kundër trafikëve të paligjshme të armëve, municioneve dhe eksplozivëve, në bashkëpunim me institucionet e tjera ligjzbatuese për parandalimin dhe zbulimin e trafikëve të paligjshme në kufi dhe brenda territorit të vendit. Policia e Shtetit jep licencat dhe autorizimet për veprimtaritë e lejuara në armë, për personat fizikë dhe juridikë në përputhje me ligjin legjislacionin vendas dhe ndërkombëtar. Policia e Shtetit ushtron kontrollin në SHPSF dhe personat e tjerë juridikë të licencuar për të mbajtur armë mbi kushtet e sigurisë së mbajtjes së armëve.

Njësia Qendrore e Armëve të Zjarrit (FFP): ngritja e kësaj njësie është përgjegjësi e ministrit të Brendshëm dhe Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit. NJQA-ja do të punojë për përsosjen e formave dhe procedurave për regjistrimin e të dhënave për shpërndarjen dhe ndikimin e armëve të zjarrit AVL, statistikave gjinore dhe procedurat për shkëmbimin e detyrueshëm të informacionit me vendet e rajonit. Procedurat për shkëmbim informacioni në sistemet që bartin të dhëna për armët.

Ministria e Mbrojtjes është përgjegjëse për sigurinë e depove ushtarake të armatimeve, shkatërrimin e armëve, municioneve dhe eksplozivëve tepricë, në përputhje me standardet e NATO-s. Ministria e Mbrojtjes, gjithashtu, është aktor i rëndësishëm në sigurinë e kufijve detarë në ndihmë të institucioneve ligjzbatuese.

AKSHE-ja është institucioni përgjegjës për zbatimin e politikës shtetërore në fushën e kontrollit të eksporteve dhe importeve të mallrave ushtarake dhe mallrave e teknologjive me përdorim të dyfishtë. Krijimi dhe veprimtaria e tij bazohet në ligjin nr. 46/2018, “Për kontrollin shtetëror të transferimeve ndërkombëtare të mallrave ushtarake dhe artikujve e teknologjive me përdorim të dyfishtë” dhe në vendimin nr. 43, datë 16.1.2008, të Këshillit të Ministrave, “Për organizimin, funksionimin dhe statusin e Autoritetit të Kontrollit Shtetëror të Eksporteve”, të ndryshuar. AKSHE-ja është institucioni që licencën importet, eksportet, tranzitin, transship, brokering të mallrave ushtarake dhe mallrave me përdorim të dyfishtë, në zbatim të ligjit nr. 46/2018. Në bazë të rezultateve të ekspertizës, Autoriteti i Kontrollit Shtetëror të Eksporteve identifikon mallrat, përcakton kushtet e transferimit të tyre ndërkombëtar në shtete të veçanta dhe u lëshon/ose jo këtyre subjekteve licencat respektive.

Po ashtu, në zbatim të vendimit nr. 658, datë 29.7.2015, të Këshillit të Ministrave, “Për përcaktimin e procedurave për dhënien e licencave për prodhimin, çaktivizimin dhe riparimin e armëve”, pajis subjektet edhe me licenca prodhimi, çaktivizimi dhe riparimi të armëve.

Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme ndihmon me detyra të veçanta për arritjen e objektivave të kësaj strategjie, sidomos në fushën e bashkëpunimit të institucioneve shqiptare me institucionet partnere dhe organizatat ndërkombëtare, raportimeve ndërkombëtare dhe lidhjen e marrëveshjeve dypalëshe për kontrollin fundor të eksporteve të armëve, municioneve dhe eksplozivëve.

Ministria e Drejtësisë ndihmon me aktivitete për bashkëpunimin e nevojshëm mes Prokurorisë, Interpolit dhe autoriteteve të huaja të drejtësisë në çështje që lidhen me luftën kundër trafikimit të paligjshëm të armëve. Ministria e Drejtësisë është gjithashtu aktore e rëndësishme për përafrimin e akteve ligjore mbi kontrollin e armëve, municioneve dhe eksplozivëve me direktivat e Bashkimit Evropian dhe akte të tjera ndërkombëtare.

Ministria e Financave dhe Ekonomisë është përgjegjëse për planifikimin dhe zbatimin e detyrave që lidhen me aktet ligjore e normative sipas drejtimeve përkatëse të institucioneve në varësi, në funksion të parandalimit të trafikimit të paligjshëm të armëve, municioneve dhe eksplozivëve.

Drejtoria e Përgjithshme e Doganave është përgjegjëse për bashkëveprimin me strukturat e tjera të zbatimit të ligjit në funksion të garantimit të kufijve të sigurte tokësore, ujorë dhe ajrorë, duke patur për qëllim parandalimin dhe luftimin e trafikimit të paligjshëm të armëve, municioneve dhe eksplozivëve.

Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë është përgjegjëse për hartimin, ndjekjen dhe zbatimin e politikës shtetërore të ndërgjegjësimit dhe edukimit të brezit të ri kundër armëve, me fokus shkollat, qendrat sportive dhe rinore, duke marrë në konsideratë përfshirjen në orë të veçanta mësimore të rrezeve nga armët, municionet dhe eksplozivët.

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale është përgjegjëse për evidentimin e dëmeve ndaj shëndetit të qytetarëve nga armët e zjarrit duke i shërbyer fushatave ndërgjegjëse mbi rreziqet nga armët, municionet dhe eksplozivët.

5. Objektivat e Strategjisë dhe të planit të veprimit

Strategjia dhe plani i veprimit kanë këto objektiva:

Objektivi 1. Brenda vitit 2023 të garantohet miratimi i legjislacionit për kontrollin e armëve, plotësisht i harmonizuar me kuadrin rregullator të BE-së, dhe detyrimet e tjera ndërkombëtare përkatëse dhe i standardizuar me të gjithë rajonin.

Objektivi 2. Brenda vitit 2024 të garantohet se politikat dhe praktikrat për kontrollin e armëve në vendin tonë janë bazuar në statistika dhe udhëhiqen nga informacionet e inteligjencës.

Objektivi 3. Brenda vitit 2024 të ulet në mënyrë të konsiderueshme qarkullimi i paligjshëm i armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve (AME) drejt, brenda dhe përtej vendit tonë.

Objektivi 4. Brenda vitit 2024 të ulet në mënyrë të konsiderueshme oferta, kërkesa dhe keqpërdorimi i armëve të zjarrit nëpërmjet ndërgjegjësimit, edukimit, informimit dhe promovimit të kontrollit.

Objektivi 5. Brenda vitit 2024 të ulet mjaftueshëm numri i përlogaritur i armëve të zjarrit që mbahen në mënyrë të paligjshme në Shqipëri.

Objektivi 6. Në mënyrë sistematike, të ulet sasia e tepërt dhe të shkatërrohen armët e vogla dhe të lehta dhe municionet e tyre të kapura, duke respektuar standardet mjedisore.

Objektivi 7. Të ulet në mënyrë të konsiderueshme rreziku i përhapjes dhe devijimit të armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve.

Objektivi 1. Brenda vitit 2023 të garantohet miratimi i legjislacionit për kontrollin e armëve, plotësisht i harmonizuar me kuadrin rregullator të BE-së, dhe detyrimet e tjera ndërkombëtare përkatëse dhe i standardizuar me të gjithë rajonin.

Aktivitetet në kuadër të këtij objekti përfshijnë:

Rishikimin e vazhdueshëm të legjislacionit dhe politikave – ka për qëllim të analizojë dhe ndryshojë legjislacionin primar dhe sekondar si dhe strategjitë e mekanizmat aktualë dhe ti sinkronizojë ato me ndryshimet ligjore të BE-së. Në veçanti do të adaptohen dhe plotësohen ligjet si ai për armët, që do të plotësohen në përputhje me kërkesat e Direktivës së BE-së për Armët e Zjarrit dhe rregulloren për çaktivizimin e armëve; ligji për mallrat me përdorim të dyfishtë; ligji për përdorimin civil të lëndëve plasëse, të përputhet me legjislacionin përkatës të BE-së, në veçanti me legjislacionin për prekursorët, si dhe listën e eksplozivëve të lejuar (OKB). Rishikimi i legjislacionit do të bëhet gjithashtu në përputhje me Protokollin e Kombeve të Bashkuara për Armët e Zjarrit, Instrumentin Ndërkombëtar për Gjurmim, si dhe Traktatin e Tregtisë së Armëve.

Objektivi 2. Brenda vitit 2024, të garantohet se politikat dhe praktikrat për kontrollin e armëve në vendin tonë janë bazuar në statistika dhe udhëhiqen nga informacionet e inteligjencës.

Aktivitetet në kuadër të këtij objekti përfshijnë:

Përmirësimin e vazhdueshëm të punës së institucioneve ligjzbatuese – duke i kushtuar vëmendje informacioneve të inteligjencës, analizën e riskut dhe ngritjen e Njesisë Qendrore për Armët e Zjarrit si dhe forcimin e shkëmbimit të informacionit operacional dhe strategjik, të të dhënave, të informacionit të inteligjencës me agjencitë ndërkombëtare dhe organizmat, si: Europol, Frontex, Eurojust dhe EMPACT.

Objektivi 3. Brenda vitit 2024 të ulet në mënyrë të konsiderueshme qarkullimi i paligjshëm i armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve (AME) drejt, brenda dhe përtej vendit tonë.

Aktivitetet në kuadër të këtij objekti përfshijnë:

Forcimin e kontroleve kufitare në pikat kufitare por dhe në kufirin e gjelbër dhe blu – përcaktimi i prioritetëve dhe i nevojave për rritjen e kapaciteteve njerëzore dhe me pajisje e teknologji për Policinë Kufitare, doganat dhe agjencitë për identifikimin, detektimin, analizën dhe hetimin e armëve, municionit dhe eksplozivit për mbikëqyrjen dhe kontrollin kufitar.

Forcimin e bashkëpunimit me mekanizmat ekzistuese dypalëshe, rajonale dhe ndërkombëtare dhe në shkëmbimin e praktikave të mira për të luftuar trafikimin e armëve të zjarrit.

Objektivi 4. Brenda vitit 2024 të ulet në mënyrë të konsiderueshme oferta, kërkesa dhe keqpërdorimi i armëve të zjarrit nëpërmjet ndërgjegjësimit, edukimit, informimit dhe promovimit të kontrollit.

Aktivitetet në kuadër të këtij objekti përfshijnë:

Zhvillimin e trajnimeve me mediat dhe fushatat sensibilizuese, edukimin e brezit të ri mbi rreziqet e armëve. Ndërgjegjësimi do të jetë një objektivi i të gjithë institucioneve, duke planifikuar masa për sensibilizimin dhe ndërgjegjësimin e qytetarëve, sidomos të të rinjve, shkollave, me angazhimin më të madh të mediave, me mbështetje të gjerë nga ambasadat.

Objektivi 5. Brenda vitit 2024 të ulet mjaftueshëm numri i përlogaritur i armëve të zjarrit që mbahen në mënyrë të paligjshme në Shqipëri.

Aktivitetet në kuadër të këtij objekti përfshijnë:

Krijimin e hapësirës ligjore që lejon dorëzimin vullnetar dhe/ose legalizimin e armëve;

Planifikimin dhe organizimin e fushatave për dorëzim vullnetar të armëve;

Përdorimin e çaktivizimit në përputhje me standardet e BE-së si dhe udhëzimin e OSBE-së, për të reduktuar zotërimin e paligjshëm të armëve të zjarrit;

Rritja e kapaciteteve zbuluese për konfiskimin e armëve të zotëruara në mënyrë të paligjshme.

Objekti 6. Në mënyrë sistematike, të ulet sasia e tepërt dhe të shkatërrohen armët e vogla dhe të lehta dhe municionet e tyre të kapura, duke respektuar standardet mjedisore.

Aktivitetet në kuadër të këtij objekti përfshijnë:

Vazhdimin e praktikës së mirë të shkatërrimit të armëve dhe municioneve të tepërta që dalin nga inventarizimi periodik dhe atyre të konfiskuara, në përputhje me standardet e sigurisë dhe ato mjedisore.

Shqipëria ka arritur tashmë shumë për këtë objekt duke shkatërruar plotësisht stokun e armëve të trashëguar nga sistemi i kaluar. Ka procedurë të miratuara tashmë për shkatërrimin e tepërcave që krijohen nga konfiskimet dhe dorëzimet.

Objekti 7. Të ulet në mënyrë të konsiderueshme rreziku i përhapjes dhe devijimit të armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve.

Aktivitetet në kuadër të këtij objekti përfshijnë:

Përmirësimin e infrastrukturës së sigurisë të depove të armëve, kryesisht të Ministrisë së Brendshme dhe Ministrisë së Mbrojtjes, si dhe kontrollet gjatë tregtisë së ligjshme të armëve për “përdoruesin fundor”.

UNDP SEESAC me financim nga Bashkimi Evropian ka bërë të mundur rikonstruksionin e tre depove të armëve në vitin 2018, të armatimit të Policisë së Shtetit dhe të mbajtjes së provave, duke u përqendruar te kushtet e sigurisë. Gjithashtu, ka pasur dhe donacione për rikonstruksion të depove të Forcave të Armatosura dhe të tjera janë planifikuar për vitin e ardhshëm.

6. Monitorimi dhe vlerësimi i Strategjisë

6.1 Indikatorët për monitorim dhe vlerësim

Për matjen e zbatimit të objektivave do të përdoren 14 indikatorë performace:

1. Numri i ligjeve për kontrollin e armëve në Shqipëri plotësisht të harmonizuar me legjislacionin e BE-së, Traktatin për Tregtinë e Armëve dhe Protokollin e OKB-së kundër Prodhimit të Paligjshëm dhe Trafikimit të Armëve të Zjarrit, Pjesëve të tyre, Komponentëve dhe Municioneve (Protokolli për Armët e Zjarrit).

2. Numri i dokumenteve të politikave për kontrollin e armëve të bazuara në fakte, të hartuar në vendin tonë, të cilat trajtojnë gjithashtu nevojat e burrave, të grave, djemve dhe vajzave.

3. Numri i rasteve, individëve dhe sasia e armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve (AME) të keqpërdorura dhe të trafikuar të çuara për ndjekje penale dhe të gjykuara krahasuar me numrin e raporteve të institucioneve ligjzbatuese për konfiskimet.

4. Numri i rasteve dhe sasia e AME-së të kapura në territorin e brendshëm krahasuar me numrin e rasteve dhe sasinë e AME-së të kapura në kufi.

5. Numri i rasteve të AME-së të kapura në Bashkimin Evropian me prejardhje nga Shqipëria.

6. Numri i AME-ve për të cilat licencat e eksportit janë lëshuar nga Shqipëria, të identifikuar si të devijuara nëpërmjet procedurës së kontrollit pas transportit.

7. Njësia Qendrore e Armëve të Zjarrit e ngritur dhe funksionale në Shqipëri.

8. Numri i rasteve të bashkëpunimit ndërinstitucional në nivel operacional, duke përfshirë hetimin, ndjekjen penale dhe fazat paraprake të procedurave gjyqësore.

9. Numri i rasteve të bashkëpunimit operacional që buron nga informacioni i shërbimeve të inteligjencës, duke përfshirë inteligjencën balistike në luftën kundër krimeve që lidhen me armët e zjarrit, me autoritetet në rajon, shtetet anëtare dhe agjencitë e BE-së, si edhe agjencitë ndërkombëtare të zbatimit të ligjit.

10. Numri i incidenteve me armë zjarri dhe viktimave të prekura nga keqpërdorimi i armëve të zjarrit, i ndarë sipas gjinisë dhe moshës, në Shqipëri.

11. Numri i AME-ve të dorëzuara vullnetarisht, si edhe i armëve të zjarrit të legalizuara ose të çaktivizuara.

12. Numri i armëve, municioneve dhe eksplozivëve të raportuar si të konfiskuar ose tepërcë që shkatërrohet sistematikisht.

13. Numri i depove për magazinimin e AVL dhe municioneve të tyre që përmbushin standardet

ndërkombëtare për sigurinë.

14. Përqindja e qytetarëve të kënaqur (të ndarë sipas moshës dhe gjinisë) ose që ndihen të sigurt nga dhuna me armë në Shqipëri.

Komisioni Kombëtar për Armët e Vogla dhe të Lehta do të kryejë monitorimin e zbatimit të Strategjisë çdo 6 muaj, bazuar mbi këta indikatorë.

PLANI I VEPRIMIT 2019-2021
I STRATEGJISË PËR KONTROLLIN E ARMËVE TË VOGLA, TË LEHTA, MUNICIONEVE DHE EKSPLOZIVËVE
2019 – 2024

OBJEKTIVI 1: Brenda vitit 2023, të garantohet miratimi i legjislacionit për kontrollin e armëve, plotësisht i harmonizuar me kuadrin rregullator të BE-së, dhe detyrimet e tjera ndërkombëtare përkatëse dhe i standardizuar me të gjithë rajonin

KPI 1: Numri i ligjeve për kontrollin e armëve në Shqipëri plotësisht të harmonizuar me legjislacionin e BE-së, Traktatin për Tregtinë e Armëve dhe Protokollin e OKB-së kundër Prodhimit të Paligjshëm dhe Trafikimit të Armëve të Zjarrit, Pjesëve të tyre, Komponentëve dhe Municioneve (Protokolli për Armët e Zjarrit);

KPI 2: Numri i dokumenteve të politikave për kontrollin e armëve të bazuara në fakte, të hartuar në vendin tonë, të cilat trajtojnë gjithashtu nevojat e burrave, të grave, djemve dhe vajzave.

Synimet e përgjithshme	Objektivat specifike	Referenca aktuale	Aktivitetet	Palët përgjegjëse	Afati kohor	Buxheti i parashikuar	Burimi i financimit
1. Të vendoset një kuadër ligjor i plotë për të luftuar të gjitha format e keqpërdorimit, trafikimit dhe zotërimit të paligjshëm të armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve (AME).	Të miratohen ligjet dhe akte nënligjore në zbatim të tyre lidhur me AME-të për përdorim civil (duke përfshirë ato mbi posedimin e ligjshëm, çaktivizimin, ruajtjen, prodhimin, shitjen me pakicë, tregtimin, transitin, import-eksportin, markimin, armët e pakonvertueshme, gjurmimin, regjistrimin dhe mbikëqyrjen) dhe ato të harmonizohen me kuadrin ligjor të OKB-së, OSBE-së dhe BE-së	Direktiva e BE-së për Armët e Zjarrit; Rregullorja e BE-së për Çaktivizimin; ligji për armët, nuk ka akte nënligjore të harmonizuara për çaktivizimin për markimin mungon tërësisht; kërkohet një shqyrtim më i imtësishëm dhe miratimi në kohë i legjislacionit dytësor për të garantuar se ai mbështet legjislacionin parësor;	Ngritja e grupeve të punës për ndryshimin e ligjit “Për armët”; Hartimi i ndryshimeve në ligjin “Për armët” dhe shpallja e tyre;	Ministria e Brendshme Policia e Shtetit, Ministria e Mbrojtjes MD MEPJ AKSHE	2019-2021	Kosto administrative	Buxheti i shtetit + BE nëpërmjet SEESAC
		Ligji aktual pjesërisht i përpunur Direktivën 1991	Zbatimi i analizës së mangësive nëpërmjet Tabelës së Përpunshmërisë dhe analizës PESTEL përkatëse;	Ministria e Brendshme Policia e Shtetit, Ministria e Mbrojtjes MD MEPJ AKSHE	2019-2021	Kosto administrative	
	Të miratohet kuadri ligjor lidhur me AME-të për përdorim ushtarak (duke përfshirë ato për ruajtjen, prodhimin, shitjen me pakicë, tregtimin, transitin, import-eksportin dhe mbikëqyrjen) dhe ato të harmonizohen me kuadrin ligjor të OKB-së, OSBE-së dhe BE-së	Është miratuar ligji nr. 46/2018, “Për kontrollin shtetëror të transferimeve ndërkombëtare të mallrave ushtarake dhe artikujve e teknologjive me përdorim të dyfishtë”, në përputhje me direktivat BE. Në zbatim të ligjit nr. 74/2014, “Për armët”, është miratuar VKM nr. 658, datë 29.7.2015, “Për përcaktimin e procedurave për dhënien e licencave për prodhimin, çaktivizimin dhe riparimin e armëve”	Ngritja e grupit të punës për miratimin e akteve nënligjore në zbatim të ligjit nr. 46/2018 Ngritja e grupeve të punës për përafrimin e VKM Nr. 658, datë 29.7.2015 “Për përcaktimin e procedurave për dhënien e licencave për prodhimin, çaktivizimin dhe riparimin e armëve” me Rregulloren e BE-së për Çaktivizimin,	Ministria e Mbrojtjes AKSHE Ministria e Drejtësisë MEPJ	2019-2021	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit + BE nëpërmjet SEESAC
		Ligji nr. 46/2018, është hartuar në zbatim të direktivës së BE-së, është plotësuar tabela e përputshmërisë (TOC) dhe analizës PESTEL	Zbatimi i analizës së mangësive nga grupi i punës nëpërmjet Tabelës së Përpunshmërisë (TOC) dhe analizës PESTEL përkatëse; për aktet që do të dalin në zbatim të ligjit nr. 46/2018	Ministria e Mbrojtjes AKSHE Ministria e Drejtësisë MEPJ	2019-2021	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit + BE nëpërmjet SEESAC

	Të hartohet rregullorja “Për përdorimin civil të lëndëve plasëse” për të përmbushur kërkesat e sigurisë dhe për të garantuar mbikëqyrjen e prodhuesve të lëndëve plasëse dhe subjekteve juridike që përdorin lëndë plasëse;	Ligji nr. 9126, datë 29.7.2003, “Për përdorimin civil të lëndëve plasëse në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar	Ngritja e grupit të punës për hartimin e ligjeve “Për përdorimin civil të lëndëve plasëse”; (duke përfshirë prekursorët) dhe “Për lëndët piroteknike dhe fishekzjarrët”	AKSHE Ministria e Mbrojtjes MEPJ	2019-2021	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit + BE nëpërmjet SEESAC
			Zbatimi i analizës së mangësive nga grupi i punës nëpërmjet Tabelës së Përputhshmërisë (TOC) dhe analizës PESTEL përkatëse;	AKSHE Ministria e Mbrojtjes MEPJ	2019-2021	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit +BE nëpërmjet SEESAC
			Hartimi i ndryshimeve në ligjin “Për përdorimin civil të lëndëve plasëse” dhe shpallja e tyre;	Ministria e Mbrojtjes AKSHE MEPJ	2019-2021	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit + +BE nëpërmjet SEESAC
2.Të garantohet përputhshmëria e kuadrove ligjore për kontrollin e armëve në të gjithë Ballkanin Perëndimor, gjë që garanton bashkëpunimin operacional të drejtpërdrejtë.	Të harmonizohet kategorizimi i armëve dhe kuadri ligjor përkatës, gjë që kontribuon në bashkëpunimin operacional të drejtpërdrejtë	Direktiva 2017/853 të datës 17 maj 2017, të Parlamentit Evropian dhe e Këshillit Kategorizimi i armëve në ligjin nr. 74/2014, “Për armët”, duhet të përputhet me direktivën	Pjesëmarrja në panoramën e përgjithshme të ligjeve që lidhen me armët, në kodet penale dhe kodet e procedurës penale;	Ministria e Brendshme Policia e Shtetit, Ministria e Drejtësisë MEPJ	2019-2021	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit +BE nëpërmjet SEESAC
			Rishikim i vazhdueshëm i Kodit Penal, në mënyrë që të reflektojë risitë e Bashkimit Evropian	Ministria e Drejtësisë Ministria e Brendshme MEPJ	2019-2021	Kosto administrative	
3.Të garantohet standardizimi i procedurave dhe praktikave në fushën e kontrollit të armëve dhe hetimeve për AME-të.	Të përafrohen standardet dhe praktikat më të mira ndërkombëtare në fushën e kontrollit të armëve dhe në hetimet që lidhen me krimet me armë.	Procedurat për kontrollin e AVL-ve jo në përputhje të plotë me standardet e përcaktuara të BE-së, dhe ndërkombëtare dhe me praktikat më të mira ekzistuese;	Miratimi i standardeve rajonale dhe ndërkombëtare në fushën e hetimeve për armët e zjarrit.	Policia e Shtetit. Prokuroria Ministria e Drejtësisë MEPJ	2019-2021	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit +BE nëpërmjet SEESAC

OBJEKTIVI 2: Brenda vitit 2024, të garantohet se politikat dhe praktikat për kontrollin e armëve në vendin tonë janë bazuar në statistika dhe udhëhiqen nga informacionet e inteligjencës

KPI 3: Numri i rasteve, individëve dhe sasia e armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve (AME) të keqpërdorura dhe të trafikuar të çuara për ndjekje penale dhe të gjykuara krabasuar me numrin e raporteve të institucioneve ligjzbatuese për konfiskimet

KPI 5: Numri i rasteve të AME të kapura në Bashkimin Evropian me prejardhje nga Shqipëria.

KPI 7: Njësia Qendrore e Armëve të Zjarrit e ngritur dhe funksionale në Shqipëri;

KPI 8: Numri i rasteve të bashkëpunimit ndërinstitucional në nivel operacional, duke përfshirë hetimin, ndjekjen penale dhe fazat paraprake të procedurave gjyqësore;

KPI 9: Numri i rasteve të bashkëpunimit operacional që buron nga informacioni i shërbimeve të inteligjencës, duke përfshirë inteligjencën balistike në luftën kundër krimeve që lidhen me armët e zjarrit, me autoritetet në rajon, shtetet anëtare dhe agjencitë e BE-së si edhe agjencitë ndërkombëtare të zbatimit të ligjit.

Synimet e përgjithshme	Objektivat specifike	Referenca aktuale	Aktivitetet	Palët përgjegjëse	Afati kohor	Buxheti i parashikuar	Burimi i financimit
1.Standardizimi dhe institucionalizimi i grumbullimit të të dhënave për armët e zjarrit sipas gjinisë dhe moshës, në lidhje me ndalimet e AVL-ve/armëve të zjarrit të ligjshme dhe të paligjshme, incidentet e dhunshme me armë, provat balistike dhe të dhëna të tjera që lidhen me armët e zjarrit që çojnë në analizën rajonale periodike të rrezikut për AME dhe vlerësimin e kërcënimit.	Të ngrihet një sistem për mbledhjen e të dhënave në të gjitha institucionet përkatëse lidhur me shpërndarjen dhe ndikimin e armëve të zjarrit, municioneve dhe lëndëve plasëse, me të dhëna të ndara sipas gjinisë dhe moshës	Mungon metodologjia për grumbullimin e të dhënave për të pasur një përmbledhje krahasuese të të dhënave statistikore dhe të informacioneve.	Hartimi dhe institucionalizimi i metodologjisë për mbledhjen e të dhënave në të gjitha institucionet përkatëse lidhur me shpërndarjen dhe ndikimin e armëve të zjarrit, municioneve dhe lëndëve plasëse, me të dhëna disagreguara sipas gjinisë dhe moshës;	Policia e Shtetit DPD / Zyra e Statistikave MM AKSHE MSHMS Prokuroria Gjykatat	2019 - 2021	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit + Donatorët
		Mungesa e Procedurave për regjistrimin e të dhënave për shpërndarjen dhe ndikimin duke përfshirë të dhënat me ndjeshmëri gjinore	Kryerja e trajnimit për realizimin e mbledhjes së të dhënave për shpërndarjen dhe ndikimin duke përfshirë aspektet me ndjeshmëri gjinore	Policia e Shtetit DPD / Zyra e Statistikave MM AKSHE MSHMS Prokuroria Gjykatat	2019 - 2021	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit +BE nëpërmjet SEESAC
		Nuk ka statistika të posaçme për armët e zjarrit në përputhje me kërkesat e institucioneve ndërkombëtare.	Kryerja çdo ditë e mbledhjes së të dhënave të lidhura me armët e zjarrit dhe nxjerrja periodike të dhënave;	Policia e Shtetit DPD Prokuroria	2019 - 2020	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit +BE nëpërmjet SEESAC

	Të rriten kapacitetet kombëtare analitike dhe të institucionalizohet analiza e të dhënave për armët e zjarrit	Ekziston një sistem manual i analizës së të dhënave, nuk ka akoma sistem elektronik	Kryerja e trajnimeve për zhvillimin e analizës së veprave penale dhe analizën e krimeve me armë zjarri;	Policia e Shtetit DPD	2019-2021		Buxheti i Shtetit +BE nëpërmjet SEESAC
			Zhvillimi i analizës së veprave penale dhe analiza e krimeve me armë zjarri;	Policia e Shtetit DPD	2019 - 2021	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit & SEESAC
		Mungon integrimi i perspektivës gjinore dhe moshore në efektivitetin e masave për analizën e krimeve me AVL-ve.	Kryerja e trajnimeve për analizën gjinore të të dhënave të armëve të zjarrit dhe të krimeve me armë zjarri;	Policia e Shtetit	2019 - 2021	Kosto Administrative	BE nëpërmjet SEESAC
			Zhvillimi i analizës periodike të rrezikut dhe vlerësimi periodik i kërcënimeve;	Policia e Shtetit DPD	2019 - 2021	Kosto administrative	BE nëpërmjet SEESAC
		Profilat e riskut ekzistojnë por nuk shkëmbehen mes institucioneve ligjzbatuese	Rritje e bashkëpunimit ndërmjet PSH dhe Doganave / nënshkrimi i mundshëm i një marrëveshje	Policia e Shtetit DPD	2019 - 2021	Kosto administrative	
	Të garantohej shkëmbimi i informacionit operacional dhe strategjik i të dhënave, i informacionit të inteligjencës, si dhe i provave me Europol, Frontex dhe Eurojust, Interpol	Njësia Qendrore e Armëve të Zjarrit (FFP) është ngritur si strukturë virtuale. Për evidentimin e të dhënave, gjurmimin, evidentimin e mbajtjen e statistikave dhe menaxhimin e programeve ndërvepruese për AME nevojitet ngritja si strukturë organike.	Ngritja dhe vënia në funksionim e Njesisë Qendrore për Armët e Zjarrit(FFP)	Policia e Shtetit	2019	Kosto administrative në paga 5.000.000 lek në vit Programet Analitike software 10.000 USD dhe 9.000 USD	Buxheti i Shtetit BE
		Procedurat standarde të veprimit (PSV) për shkëmbimin e informacionit operacional dhe strategjik i të dhënave, i informacionit të inteligjencës, si dhe i provave me Europol, Frontex dhe Eurojust.	Përshtatja i procedurave standarde të veprimit (PSV) për shkëmbimin e informacionit operacional dhe strategjik;	Policia e Shtetit MD Prokuroria	2020	Kosto administrative	
			Vënia në zbatim e një procedure të rënë dakord në nivel rajonal për shkëmbimin e informacionit balistik;	Policia e Shtetit	2021		BE nëpërmjet SEESAC + agjenci të specializuar a ndërkombëtare
	Te fuqizohen kapacitetet e Njesisë Qendrore për Armët e Zjarrit për të ofruar mbështetje në parandalimin, zbutjen, reagimin dhe eliminimin e keqpërdorimit, trafikimit dhe përhapjes së paligjshme të	Personeli i emëruar në detyrat e FFP nuk ka trajnimin dhe detyra të përcaktuara me procedure të miratuar	Kryerja e trajnimeve të certifikuara për burimet njerëzore për FFP	Policia e Shtetit	2019-2020		SEESAC

	armëve të zjarrit.						
2.Të forcohen funksionet e ndarjes së detyrave, koordinimit dhe monitorimit të Komisionit AVL dhe të Njësive Qendrore të Armëve të Zjarrit për të garantuar politika efektive për parandalimin, zbutjen, reagimin dhe eliminimin e keqpërdorimit, trafikimit dhe përhapjes së paligjshme të armëve të zjarrit	Të fuqizohet roli i Komisionit të AVL në koordinimin dhe monitorimin e zbatimit të planit kombëtar të veprimit	Mekanizmat e caktimit të detyrave nga Komisioni i AVL-ve për gjithë institucionet e zbatimit të ligjit për harmonizimin e proceseve të kontrollit të AVL-ve, sipas Strategjisë Kombëtare	Kryerja e takimeve të rregullta me Komisionin Kombëtar AVL;	Ministria e Brendshme Të gjitha institucionet anëtare në Komision	2020	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit
			Monitorimi i masave të Strategjisë për AVL dhe Planit të Veprimit, sipas formatit të kërkuar nga BE; bazuar mbi indikatorët e performancës	Të gjitha institucionet në Planin e Veprimit	2020	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit
	Të përcaktohet përgjigja e integruar midis dokumenteve të ndryshme strategjike të sigurisë		Të kryhet një analizë e Strategjisë për Menaxhimin e Integruar të Kufirit, për përputhjet me këtë strategji	Policia e Shtetit Institucionet përgjegjëse në të dy strategjitë	2021	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit
3.Të institucionalizohet mbledhja sistematike e të dhënave për drejtësinë penale në të gjithë Sektorin e Drejtësisë Penale (në nivel policie, dogane, shërbimi prokurorie, shërbimi gjykatë, të shërbimeve IEVP)	Të përmirësohet përgjigja në zinxhirin e Drejtësisë Penale lidhur me keqpërdorimin, zotërimin e paligjshëm dhe trafikimin e AME	Mungon një akt i miratuar për metodologjinë e bashkërendimit të raporteve lidhur me keqpërdorimin, zotërimin e paligjshëm dhe trafikimin e AME	Ngritja e një grupi pune ndër-institucional (i përbërë nga policia dhe doganat, shërbimi i prokurorisë, shërbimi i gjykatës dhe shërbimet IEVP) për zhvillimin e një Raporti Gjurmimi;	Policia e Shtetit Shërbimi Doganor Prokuroria DPB Gjykatat	2019-2021	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit
		Mungon një dokument standard i mbledhjes e raportimit të të dhënave nga institucionet përgjegjëse lidhur me menaxhimin e të dhënave të plota të çështjeve penale që lidhen me Armët e Zjarrit	Rënia dakord për metodologjinë e përbashkët për mbledhjen e të dhënave dhe institucionin përgjegjës për mbledhjen e tyre;	Policia e Shtetit NJQA Prokuroria DPB Gjykatat DPD	2021	Kosto administrative	Buxheti i Shtetit
		Nuk ka të përcaktuar afate periodike të dorëzimit të raporteve të strukturave vendore tek ato qendrore dhe ndërkombëtare	Dorëzimi i raporteve periodike të gjurmimit në institucionet vendase dhe, me kërkesë, në institucionet ndërkombëtare;	Policia e Shtetit NJQA Prokuroria DPB Gjykatat DPD	2021		

4. Të garantohet se çdo AME e mbledhur ose e konfiskuar gjurmohet në mënyrë të detyrueshme (në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar)	Të çohen përpara kapacitetet dhe aftësitë për të markuar, gjurmuar dhe mbajtur të dhëna të AVL/armëve të zjarrit dhe municioneve		Përcaktimi i teknologjisë dhe procedurave të regjistrimit në përputhje me Direktivën e BE-së “Për armët e zjarrit”;	Policia e Shtetit	2021		
		Mungon procedura dhe teknologjia për markimin gjurmimin në përputhje me ligjet e BE	Vendosja e pajisjes markuese mundësuar nga donatorët dhe kryerja e trajnimeve të posaçme	Policia e Shtetit	2019-2021	Kosto e makinës shënjuese për armët 25.000 USD	BE nëpërmjet SEESAC
			Hartimi dhe zbatimi i procedurave standarde të veprimit (PSV) për gjurmimin e AME,	Policia e Shtetit Ministria e Mbrojtjes	2019-2021	Kosto administrative	
			Kryerja e trajnimeve për identifikimin dhe gjurmimin e armëve të zjarrit dhe municioneve;	Policia e Shtetit Ministria e Mbrojtjes DPD	2021		SEESAC
			Sigurimi i teknologjisë së nevojshme për gjurmimin e municioneve (<i>CartWinPro</i>);	Policia e Shtetit Ministria e Mbrojtjes	2021		Nevojë për Donatorët
		Policia ka akses në sistemin I-ARMS dhe nevojitet miratimi i procedurës	Hartimi e miratimi i procedurës dhe hedhja rregullisht e të dhënave nga shërbimi policor për armët e zjarrit të humbura dhe të vjedhura, dhe konfiskuar në Sistemin për Menaxhimin e Regjistrimit dhe Gjurmimit të Armëve të Paligjshme (iARMS) të INTERPOL;	Policia e Shtetit NJQA	2021	Kosto administrative	
			Sigurimi i aksesit në “eTrace”;	Policia e Shtetit NJQA	2021	Kosto administrative	
		Aktualisht ka licenca prodhimi për ndërmarrjet shtetërore.	Popullimi i rrjetit rajonal të identifikimit të AME të zhvilluar në bazë të informacionit për të gjithë prodhuesit rajonalë, ndërkombëtarë;	AKSHE Ministria e Mbrojtjes	2021	Kosto administrative	Buxheti i shtetit

			Kryerja e vlerësimit të kapaciteteve dhe praktikave të markimit në kohën e prodhimit dhe pas prodhimit;	MM AKSHE	2021	Kosto administrative	Buxheti i shtetit
			Përcaktimi i teknologjisë së markimit pas prodhimit;	AKSHE Ministria e Mbrojtjes	2021	Kosto administrative	
5.Të integrohen plotësisht çështjet për gjininë dhe moshën në politikat për kontrollin e AVL-ve/armëve të zjarrit dhe të garantohet pjesëmarrja reale e grave në kontrollin e AVL-ve /armëve të zjarrit	Të rritet pjesëmarrja e grave në kontrollin e AVL-ve /armëve të zjarrit	Integrimi i kufizuar i perspektivës gjinore dhe moshore mund të ndikuar negativisht në efektivitetin e masave për kontrollin e AVL-ve.	Përfshirja dhe konsultimi me përfaqësuesit e organizatave të grave, të organizmave për barazinë gjinore dhe ekspertët e çështjeve gjinore në zhvillimin dhe zbatimin e politikave për kontrollin e AVL-ve /armëve të zjarrit;	Komisioni AVL OJQ Media	2019-2021		
		Mospërfaqësi i grave pengon artikullimin e perspektivës gjinore në politikat e AVL-së.	Garantimi i përfaqësimit të ekuilibruar të grave në komisionin për AVL dhe organet e tjera përkatëse;		2019-2021		
	Të rriten kapacitetet e institucioneve të ngarkuara me kontrollin e AVL-ve/armëve të zjarrit për të integruar aspektin gjinor dhe për të zhvilluar politika të përgjegjshme gjinore për AVL/armët e zjarrit	Nevoja e trajnimit të institucioneve anëtare të Komisionit të AVL-së dhe të gjithë pjesëtarëve të institucioneve të tjera të ngarkuara për zbatimin e politikave për kontrollin e AVL-ve/armëve të zjarrit;	Kryerja e trajnimeve për aspektet gjinore të AVL/armëve të zjarrit për anëtarët e AVL/komisioneve dhe të të gjitha institucioneve të tjera të ngarkuara për zbatimin e politikave për kontrollin e AVL-ve/armëve të zjarrit;	Institucionet pjesëmarrëse në Komisionin AVL	2021		BE nëpërmjet SEESAC
	Të përmirësohet përgjigjja institucionale dhe e politikës ndaj keqpërdorimit të armëve të zjarrit në dhunën në familje dhe dhunën ndaj partnerit	Politikat, praktikat dhe përcaktimi i masave për të trajtuar keqpërdorimin e armëve të zjarrit në dhunën në familje dhe dhunën ndaj partnerit;	Shqyrtimi i kornizës ligjore për të trajtuar keqpërdorimin e armëve të zjarrit në dhunën në familje dhe dhunën ndaj partnerit;	MSHMS MD MB	2021	Kosto administrative	
	Të rritet parandalimi i keqpërdorimit të AVL/armëve të zjarrit	Mungesa e masave parandaluese për të trajtuar ndikimin e roleve gjinore dhe format dominuese të maskilizimit në nxitjen e kërkesës dhe keqpërdorimin e armëve të zjarrit, në veçanti të meshkujt e rinj në moshë. Janë vendosur tashmë oficeret e policimit në komunitet ku një pjesë e tyre janë të dedikuara për të rinjtë e shkollat.	Hartimi dhe vënia në zbatim të masave parandaluese për të trajtuar ndikimin e roleve gjinore dhe format dominuese të maskilizimit në nxitjen e kërkesës dhe keqpërdorimin e armëve të zjarrit, në veçanti të meshkujt e rinj në moshë.	MASR MSHMS MB Policia e Shtetit	2021	Kosto administrative	
		Bashkëpunimi me institucionet e tjera ligjzbatuese si SHISH dhe DPD ka vend për përmirësim në fushën e shkëmbimit të informacioneve mbi tregtimin e paligjshëm të	Ndjekja me përparësi e individëve dhe grupeve kriminale mbi veprimtarinë e trafikut të armëve, armëve të	SHISH Policia e Shtetit DPD			

		armëve Institucionet kryesore ligjzbatuese, mund të caktojnë koordinatore për shkëmbimin e informacioneve për çështje që lidhen me armët e zjarrit, me kërkesë të Policisë së Shtetit dhe pas ngritjes së NJQA në Policinë e Shtetit.	sofistikuara, eksplozivëve dhe eksplozivëve që veprojnë me telekomandë në distancë. Ndjekja me përparësi e tregtisë së paligjshme të armëve, municioneve dhe lëndëve plasëse, si dhe veprimtarisë së rrjeteve, organizatave subjekteve apo individëve të përfshirë në prodhimin/trafikimin dhe përdorimin e tyre për qëllime kriminale dhe terroriste. Ndjekja dhe informimi mbi lidhjet dhe bashkëpunimin e mundshëm të grupeve/rrjeteve të trafikut të armatimit me individë/grupe/rrjete kriminale të përfshira në trafik ndërkombëtar dhe me veprimtari të tjera antiligjore. Shkëmbimi i informacionit në kohë dhe i vazhdueshëm mes organeve ligjzbatuese në funksion të paralajmërimit në kohë dhe parandalimit të këtij aktiviteti antiligjor. Skedimi i personave me rrezikshmëri të përfshirë në veprimtarinë e trafikut të armëve, armëve të sofistikuara, eksplozivëve. Në raste kur institucione të tjera konstatojnë personin dhe janë të interesuar për informacion apo për ndjekje të përbashkët shfrytëzohen koordinorët, dhe më pas mund të shkëmbehen informacione zyrtare.	FARSH			
--	--	---	---	-------	--	--	--

OBJEKTIVI 3: Brenda vitit 2024, të ulet në mënyrë të konsiderueshme qarkullimi i paligjshëm i armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve (AME) drejt, brenda dhe përtej vendit tonë							
<i>KPI 3: Numri i rasteve, individëve dhe sasia e armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve (AME) të keqpërdorura dhe të trafikuar të çuara për ndjekje penale dhe të gjykuara krabasuar me numrin e raporteve të institucioneve ligjzbatuese për konfiskimet;</i>							
<i>KPI 4: Numri i rasteve dhe sasia e AME të kapura në territorin e brendshëm krabasuar me numrin e rasteve dhe sasinë e AME të kapura në kufi.</i>							
<i>KPI 5: Numri i rasteve të AME të kapura në Bashkimin Evropian me prejardhje nga Shqipëria.</i>							
<i>KPI 6: Numri i AME-ve për të cilat licencat e eksportit janë lëshuar nga Shqipëria, të identifikuar si të devijuara nëpërmjet procedurës së kontrollit pas transportit.</i>							
Synimet e përgjithshme	Objektivat specifike	Referenca aktuale	Aktivitetet	Palët përgjegjëse	Afati kohor	Buxheti i parashikuar	Burimi i financimit
1.Të garantohej zbatimi i plotë dhe monitorimi i kuadrit ligjor, politik dhe procedural për trafikimin e AME-ve	Të rriten kapacitetet për mbledhjen dhe analizën e të dhënave për të përmirësuar zbulimin, identifikimin dhe hetimin e AME	Bashkëpunimi i kufizuar në MIK, mungesa e kapaciteteve për zbulim, identifikim e hetim të AZ analiza e rrezikut e pa përqendruar tek armët e Zjarrit	Kryerja e trajnimeve për CIRAM;	Departamenti për Kufirin dhe Migracionin Policia e Shtetit	2019 - 2021		Donatorët
		Metodologjia është miratuar në gjithë rajonin.	Kryerja e trajnimeve për metodologjinë SOCTA;	Policia e Shtetit DPPPP Prokuroria	2019-2021		Donatorët
	Të rritet kapaciteti i sistemit gjyqësor për të hetuar, ndjekur penalisht dhe dënuar krimet e lidhura me armët e zjarrit.	Kapacitete të dobëta zbulimi, analize, identifikimi dhe hetimi të veprimtarive me armë	Kryerja e vlerësimit të praktikave dhe procedurave të hetimit për krimet e lidhura me armët e zjarrit;	Prokuroria Gjykatat Policia e Shtetit	2020	Kosto administrativ e	
			Zhvillimi dhe institucionalizimi i praktikave dhe procedurave të hetimit për krimet e lidhura me armët e zjarrit;	Prokuroria Gjykatat Policia e Shtetit	2021	Kosto administrativ e	
		Rekorde të ulëta të numrit të rasteve të ndjekura penalisht dhe të rasteve të gjykuara të keqpërdorimit dhe trafikimit të AME	Kryerja e vlerësimit të praktikave të dënimit për krimet e lidhura me armët e zjarrit;	Prokuroria Gjykatat Policia Shtetit	2021	Kosto administrativ e	
			Zhvillimi i strategjive të hetimit nga ana e prokurorisë	Prokuroria	2021	Kosto administrativ e	

		Mungon trajnimi profesional / për aspektet gjinore të hetimit të krimeve të lidhura me armët e zjarrit;	Kryerja e trajnimit për aspektet gjinore të hetimit të krimeve të lidhura me armët e zjarrit;	Policia e Shtetit Prokuroria Donatorët	2020		Donatorët
2.Të parandalohet trafikimi (kontrabanda, tregtia dhe tranziti i paligjshëm) i AME-ve nëpërmjet proceseve dhe pajisjeve të përmirësuara dhe trajnimit të njërive të synuara ligjzbatuese	Të rriten kapacitetet për zbulimin, identifikimin dhe hetimin për të parandaluar trafikimin e AME-ve	Sasi e pamjaftueshme pajisjesh, shumica të vjetruara, mungesa e racave të qenve të zbulimit/nuhatës elektronik të AME. Pajisjet elektronike të teknologjisë Rekorde të ulëta të rasteve të ndjekura penalisht për AME	Hartimi dhe vënia në zbatim e procedurave për zbulimin, analizimin, identifikimin dhe hetimin e AME-ve;		2019-2021		Donatorët
		Nevoja e trajnimeve të koordinuara të institucioneve ligjzbatuese	Kryerja e trajnimeve profesionale (duke përfshirë atë prezantues dhe të avancuar) për zbulimin, analizimin, identifikimin dhe hetimin e AME-ve, për institucionet ligjzbatuese (kufiri, policia shkencore dhe doganat);		2019-2021		Donatorët
		Nevoja për kontrollin e vijës së kufirit jashtë PKK në bazë të analizave dhe gjendjes së pajisjeve të optikës për ditën e natën dhe përdorimi i qenit të kufirit/nuhatesve elektronike apo edhe i dronëve.	Prokurimi i pajisjeve të nevojshme për zbulimin, analizimin, identifikimin dhe hetimin e AME-ve (vija kufitare e gjelbër dhe pikat e kalimit të kufirit) në bazë të analizës së forcave në terren dhe vlerësimit të nevojave për pajisje; si: -Mjete transporti për mbikëqyrjen e kufirit, -Dylbi dite/nate -Detektorë të kontrollit fizik -Kamera termike - Qene riprodhues për IPQP -Motorë për mjete lundrimi të kapaciteteve të ndryshme për mbikëqyrjen e kufirit blu -Pajisje SMARDEC për mbikëqyrjen e kufirit -Radar për mbikëqyrjen e kufirit blu	Policia e Shtetit Dogana	2019-2021	60 milion 5 milion 3 milion 29.5 milion	Donatorët

			-Fibroskop dhe videoskop për kontrollin e mjeteve në vijën e dytë -Skaner për kontrollin e bagazheve të dorës -Skaner të lëvizshëm për kontrollin e bagazheve në Doganë -Trajtime për përdorimin e skanerëve të lëvizshëm për personelin Doganor -Nuhatës elektronik -Mirëmbajtja e pajisjeve më lart			90 milion 405 milion 25 milion 4.5 milion 25 milion	
3.Të forcohet thelbësisht kontrolli, monitorimi dhe parandalimi i devijimit të tregtisë së ligjshme nëpërmjet përmirësimit të kapaciteteve, procedurave dhe transparencës	Të forcohen kapacitet e kontrollit të eksportit të armëve, duke përfshirë vlerësimin e rrezikut, licencimin, dërgimin dhe verifikimet pas dërgimit	Ligji nr. 46/2018 “Për kontrollin shtetëror të transferimeve ndërkombëtare të mallrave ushtarake dhe të artikujve e teknologjive me përdorim të dyfishtë” Ligji nr. 46/2018 “Për kontrollin shtetëror të transferimeve ndërkombëtare të mallrave ushtarake dhe të artikujve e teknologjive me përdorim të dyfishtë” Ligji nr. 46/2018, “Për kontrollin shtetëror të transferimeve ndërkombëtare të mallrave ushtarake dhe të artikujve e teknologjive me përdorim të dyfishtë” VKM nr. 43, datë 16.1.2008, “Për organizimin, funksionimin dhe statusin e autoritetit të kontrollit shtetëror të eksporteve”, të ndryshuar. Memorandum Bashkëpunimi, Midis AKSHE-së Dhe Ministrisë së Tregtisë dhe Industrisë, Republika e Kosovës, Maj 2016 VKM nr. 305, datë 25.3.2009, “Për përcaktimin e procedurës së lëshimit të	Kryerja e trajnimeve të oficerëve të licencimit mbi vlerësimet e rrezikut, licencimin dhe certifikatat e përdoruesve fundorë; Kryerja e vlerësimeve të rrezikut për çdo transfertë; Kryerja e informimit të personelit të ambasadave (shkëmbim informacioni) mbi verifikimet për dërgimin dhe ato pas dërgimit; Lidhja e marrëveshjeve për verifikimin pas eksportit me shtetet përkatëse; Kryerja e verifikimeve post-eksport;	AKSHE/ Sherbime InteligjenteDoga na Policia e Shtetit MEPJ AKSHE/ Sherbime InteligjenteDoga na Policia e Shtetit MEPJ AKSHE/ Sherbime InteligjenteDoga na Policia e Shtetit MEPJ AKSHE MEPJ MM AKSHE/ Sherbime	2019-2021 2019-2021 2019-2021 2019-2021 2019-2021	Donatorët Kosto administrative Kosto administrativ e Kosto administrativ e Kosto administrativ	

		dokumenteve ligjore të garancisë në fushën e kontrollit shtetëror të veprimtarisë së import-eksportit të mallrave ushtarake dhe të mallrave e teknologjive me përdorim të dyfishtë”		InteligjenteDoga na Policia e Shtetit MEPJ		e	
			Kryerja e trajnimeve mbi vlerësimin e rrezikut të keqpërdorimit të armëve të eksportuara për shkelje të të drejtave të njeriut	AKSHE MB DPD MEPJ	2019-2024		Donatorët
	Të sigurohet transparenca e eksporteve të armëve	Ligji nr. 46/2018, “Për kontrollin shtetëror të transferimeve ndërkombëtare të mallrave ushtarake dhe të artikujve e teknologjive me përdorim të dyfishtë” Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 43, datë 16.1.2008, të ndryshuar.	Vazhdimi i praktikës së mirë të hartimit dhe publikimit të raporteve vjetore për eksportet e armëve, si dhe i raporteve periodike sipas kërkesës nga marrëveshjet ndërkombëtare;	AKSHE DPD MEPJ	2019-2021	Kosto administrativ e	
		Seminare me grupet e interesit dhe publikun Mirëmbajta e faqes së Internetit, mbi procedurat dhe legjislacionin	Identifikimi dhe zhvillimi i instrumenteve të nevojshme për të rritur transparencën e eksporteve të armëve;	AKSHE	2019-2021	Kosto administrativ e	Donatorët
	Të forcohet kontrolli dhe monitorimi i shitjes dhe transferimit të prekursorëve		Ngritja e një mekanizmi mbikëqyrës për kontrollin e shitjes së prekursorëve dhe raportimi i transfertave të dyshimta;	DPD AKSHE	2019-2021		Donatorët
4.Të forcohen mekanizmat ekzistues dypalësh, rajonalë dhe ndërkombëtarë dhe nxitja e formave të reja të praktikave të mira për të luftuar trafikimin e armëve të zjarrit	Të jepet kontribut në mekanizmat ekzistues dypalësh, rajonalë dhe ndërkombëtarë dhe në proceset përkatëse	Dhënia e rregullt e kontributit në proceset dhe mekanizmat rajonalë: procesi i Komisioneve të AVL, RASR, EMPACT, SEEFEN, SEEFEG, RACVIAC, RIEP; EU P2P; SELEC	Vazhdimi i dhënies e rregullt e kontributit në proceset dhe mekanizmat rajonalë: procesi i Komisioneve të AVL, RASR, EMPACT, SEEFEN, SEEFEG, RACVIAC, RIEP; EU P2P; SELEC	Ministria e Brendshme Ministria e Mbrojtjes Policia e Shtetit Shërbimi Doganor Të gjitha institucionet në Komision	2019-2021		
	Të forcohen praktikat e mira për të luftuar trafikimin e armëve të zjarrit	Ekzistenca e platformave rajonale qe lehtësojnë shkëmbimin e praktikave të mira të aktoreve të Ballkanit Perëndimor në nivele të ndryshme.	Pjesëmarrja dhe dhënia e kontributit në Ditët e Veprimt të Përbashkët; Dhe veprime të tjera operacionale të drejtuara nga	Policia e Shtetit DPD	2019-2021	Kosto administrativ e	EMPACT EUROPOL PCC SEE

			EUROPOL				
		Shkëmbimi i informacionit në interes të operacioneve të përbashkëta rajonale.	Pjesëmarrja dhe dhënia e kontributit në operacionet e drejtuara nga Interpol; SELEC, EUROPOL	Policia e Shtetit DPD	2019-2021	Kosto operacionale	
		Rritja e përgatitjes profesionale të burimeve njerëzore dhe shkëmbimin e përvojave me të mira.	Organizimi dhe pjesëmarrja në kurset e trajnimit të TAIEX dhe CEPOL dhe programet e shkëmbimit të CEPOL; SELEC	Policia e Shtetit DPD	2019-2021		Donatorët
		Janë në proces qendra e shkëmbimit të informacionit Policor dhe doganor me Greqinë, Italinë, Kosovën, Malin e Zi dhe Maqedoninë. Ekzistojnë protokolle për patrullime të përbashkëta të kufirit të gjelbër	Zbatimi i marrëveshjeve dhe protokolleve	Policia e Shtetit DPD	2019-2021	Kosto operacionale	

OBJEKTIVI 4: Brenda vitit 2024, të ulet në mënyrë të konsiderueshme oferta, kërkesa dhe keqpërdorimi i armëve të zjarrit nëpërmjet ndërgjegjësimit, edukimit, informimit dhe promovimit të kontrollit							
<i>KPI 10: Numri i incidenteve me armë zjarri dhe viktimave të prekura nga keqpërdorimi i armëve të zjarrit, i ndarë sipas gjinisë dhe moshës, në Sbqipëri</i>							
<i>KPI 14: Përqindja e qytetarëve të kënaqur (të ndarë sipas moshës dhe gjinisë) ose që ndihen të sigurt nga dhuna me armë në Sbqipëri.</i>							
Synimet e përgjithshme	Objektivat specifike	Referenca aktuale	Aktivitetet	Palët përgjegjëse	Afati kohor	Buxheti i parashikuar	Burimi i financimit
Të rritet ndërgjegjësimi i subjekteve të licencuara private dhe juridike për rrezikun e keqpërdorimit dhe përhapjes së paligjshme të AME-ve, përfshirë rrezikun e devijimit për prodhuesit e AME-ve	Të rritet ndërgjegjësimi i subjekteve të licencuara private dhe juridike për rrezikun e keqpërdorimit dhe përhapjes së paligjshme të armëve të zjarrit.	Mungesa e eksperiencës së subjekteve të licencuara për rreziqet e armëve	Zhvillimi dhe zbatim i një programi të brendshëm pajtueshmërie për subjektet e licencuara dhe prodhuesit	AKSHE subjekti i licencuar	2019-2021		
	Të rritet ndërgjegjësimi i rrezikut të devijimit për prodhuesit e AME-ve.						
1.Të zhvillohen partneritete të qëndrueshme për promovimin e kontrollit, përforcuar informimin dhe për të arritur deri te shumëfishuesit e mesazheve	Të rritet niveli i ndërgjegjësimit dhe njohurive të shoqërisë civile dhe medias për keqpërdorimin dhe mbajtjen pa leje të armëve të zjarrit dhe dhunën e shkaktuar nga armët e zjarrit.	Nevojitet raportim më objektiv në incidentet me armë zjarri	Organizimi dhe zhvillimi i seminareve periodike me përfaqësues të shoqërisë civile dhe mediat mbi raportimin objektiv;	MB Policia e Shtetit DPD MFE MSHMS	2019-2021		Nevojë për mbështetje nga donatorët
	Të forcohet bashkëpunimi i agjencive ligjzbatuese dhe gjyqësorit me median (raportimi dhe komunikimi i ngjarjeve/incidenteve).	Në të gjitha institucionet qendrore ka koordinatorë të informimit dhe zyra shtypi	Forcimi i kanaleve formale të komunikimit midis zyrave të institucioneve për komunikimin me median dhe vetë mediave;	MB Policia e Shtetit DPD MFE Prokuroria Gjykatat	2019-2021		Nevojë për mbështetje nga donatorët
2.Të rritet ndërgjegjësimi i popullsisë së përgjithshme, gra dhe burra, për rrezikun e keqpërdorimit, mbajtjes së paligjshme dhe trafikimit të AME-ve;	Të rritet ndërgjegjësimi i audiencës së synuar, gra dhe burra, për rrezikun e keqpërdorimit, mbajtjes së paligjshme dhe trafikimit të AME-ve	Ndërgjegjësim nëpërmjet raportit të analizës së krimeve me armë zjarri i grupeve përkatëse nisur nga shifrat e zotërimit të paligjshëm të armëve të zjarrit të raportuara.	Kryerja e një analize për ndërgjegjësim nëpërmjet raportit të analizës së krimeve me armë zjarri; Trajnime mbi marketingun social	Policia e Shtetit MB DPD MFE MSHMS	2021		Nevojë për mbështetje nga donatorët

		Numri i larte i vrasjeve plagosjeve dhe viktimave me armë zjarri.	Ideimi dhe zbatimi i fushatave të ndërgjegjësimit të fokusuara në grupe të caktuara dhe/ose që trajtojnë sjellje të veçanta (të rinjtë, gjuetarët, të shtënat me armë gjatë festimeve, dhuna në familje dhe dhuna me bazë gjinore, siguria private, qendrat e trajnimit etj.);		2020-2021		Nevojë për mbështetje nga donatorët
		Mungesa e njohurive për armët e zjarrit të personave që kërkojnë të pajisen me armë zjarri.	Kryerja e trajnimeve për komunikimet me ndjeshmëri gjinore;	Policia e Shtetit Institucionet ligjzbatuese	2019-2021		Nevojë për mbështetje nga donatorët
		Publiku i ri ka nevojë të largohet nga modelet sociale të armëmbajtjes dhe të njihet me dëmet dhe pasojat e armëve	Integrimi i sjelljes së reduktimit të dhunës midis të rinjve në sistemin arsimor; Përgatitja e orëve ekstra-kurrikulare mbi rreziqet nga armët	Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë Policia e Shtetit MSHMS	2019-2021		Nevojë për mbështetje nga donatorët
3. Të rritet besimi në institucionet e sigurisë si ofrues të sigurisë së përshtatshme dhe të barabartë për të gjithë nëpërmjet veprimtarive të informimit në komunitet, shoqëri dhe rajon	Të rritet besimi i publikut në institucionet e sigurisë.	Ka oficerë të dedikuar për policimin në komunitet. Ka këshilla të sigurisë në Komunitet në pjesën më të madhe të qarqeve.	Kryerja e anketave të rregullta nga këshillat e sigurisë së komunitetit për të identifikuar nevojat lokale të sigurisë dhe ankesat lidhur me kërcënimet me armë zjarri	MB Policia e Shtetit Këshillat e Sigurisë në Komunitet	2019-2021	Kosto administrati ve	

OBJEKTIVI 5: Brenda vitit 2024, të ulet mjaftueshëm numri i përlogaritur i armëve të zjarrit që mbahen në mënyrë të paligjshme në Ballkanin Perëndimor

KPI 4: Numri i rasteve dhe sasia e AME të kapura në territorin e brendshëm krabasuar me numrin e rasteve dhe sasinë e AME të kapura në kufi;							
KPI 11: Numri i AME-ve të dorëzuara vullnetarisht, si dhe i armëve të zjarrit të legalizuara ose të çaktivizuara;							
Synimet e përgjithshme	Objektivat specifike	Referenca aktuale	Aktivitetet	Palët përgjegjëse	Afati kohor	Buxheti i parashikuar	Burimi i financimit
1.Të rritet në mënyrë të konsiderueshme numri i armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve të konfiskuar	Të rriten kapacitetet operationale të policimit bazuar në informacionin e inteligjencës në drejtim të mbajtjes së paligjshme të armëve të zjarrit/ AVL	Numri i armëve që mbahen në mënyrë të paligjshme mendohet se është i konsiderueshëm;	Mbledhja e informacionit lidhur me mbajtjen e paligjshme nëpërmjet analizës së medias me burim të hapur, përdorimit të informatorëve dhe kanaleve të tjera të rregullta të informimit;	Policia e Shtetit Prokuroria Shërbimet inteligjente	2019-2021	Fond shpërblimi për informatorët	Për tu përcaktuar
		Operacione të zhvilluara mbi bazën e produkteve të inteligjencës mbi mbajtjen e paligjshme të AME-ve;	Ekzekutimi i operacioneve të synuara mbi bazën e profileve të zhvilluara të problemeve mbi mbajtjen e paligjshme të AME-ve;	Policia e Shtetit Prokuroria Shërbimet inteligjente	2019- 2021	Kosto operationale	
	Të përmirësohen dhe forcohen kapacitetet njerëzore dhe teknike të zbulimit të policisë rrugore, policisë kriminale, doganave dhe policisë kufitare për të zbuluar dhe kapur AME	Mungesa e procedurave të identifikimit dhe hetimit për AME për strukturat operationale në terren.	Zhvillimi dhe institucionalizimi i procedurave të identifikimit, profilizimit të rrezikut, zbulimit, shkëmbimit të informacionit dhe atyre të raportimit të AME-ve, si dhe i kurrikulës përkatëse të trajnimit;	PSH DPD	2021		Nevojë për mbështetje nga donatorët për trajnimet
		Mungesa e trajnimit për efektivat e policisë rrugore, kriminale dhe punonjësve të doganave për zbulimin e AME-ve	Realizimi i trajnimit mbi zbulimin e AME-ve për policinë rrugore, kriminale dhe doganave	Policia e Shtetit DPD	2019-2021		Nevojë për mbështetje nga donatorët për trajnimet
		Mungesa e pajisjeve të dedektimit për AME	Sigurimi i kapaciteteve të Policisë Shkencore dhe i pajisjeve të zbulimit në bazë të nevojave të identifikuar;	Policia e Shtetit DPD	2019-2021		Nevojë për mbështetje nga donatorët
2.Të garantohet vendosja e masave ligjore që lejojnë legalizimin dhe dorëzimin vullnetar të armëve të zjarrit dhe zbatimin e tyre	Të ulet numri i armëve të zjarrit që mbahen në mënyrë të paligjshme nëpërmjet legalizimit periodik të tyre, dhe të ulet numri i AME-ve nëpërmjet dorëzimit vullnetar	Aktualisht nuk ka amnisti për dorëzimin vullnetar.	Kryerja e fushatave/aktiviteteve të dorëzimit vullnetar, në bazë të amnistisë që do të propozohet për miratim / diskutimi për stimujt	Të gjitha institucionet në Komision	2019-2021		Nevojë për mbështetje nga donatorët

		Të gjitha vendet e rajonit, kanë miratuar ose parashikuar të miratojnë ligj për legalizimin. Në Shqipëri nuk kemi akoma dakordësi mbi nevojën e një ligji të tillë	Fillimi dhe zgjerimi i debatit përtej Komisionit Kombëtar AVL, mbi nevojën e një ligji për legalizim	Të gjitha institucionet në Komision	2019-2021	Pa kosto	
3.Të përdoret sistematikisht çaktivizimi për të reduktuar zotërimin e paligjshëm të armëve të zjarrit	Të rritet ndërgjegjësimi për çaktivizimin si një mënyrë e legalizimit të armëve të zjarrit	Ndërgjegjësimi i personave armëmbajtës pa leje për çaktivizimin e tyre.	Përfshirja e ndërgjegjësit për çaktivizimin në fushatat për legalizimin dhe dorëzimin vullnetar;	Policia e Shtetit AKSHE	2019-2021		Nevojë për mbështetje nga donatorët për ndërgjegjësimin dhe pajisjen e çaktivizimit
4.Të rriten kapacitetet administrative dhe informimit të synuar për të plotësuar verifikimin e armëve me leje, brenda kuadrit kohor të parashikuar me ligj, si edhe trajtimi i përshtatshëm i armëve të zjarrit të gjetura dhe të trashëguara	Të rriten kapacitetet administrative për të trajtuar verifikimin e armëve të zjarrit	Nevoja për verifikimin dhe kontrollin e armëve bazuar në ligjin nr. 74/2014 “Për armët”	Pajisja me karta dixhitale	Policia e Shtetit	2019-2021	Kosto e përlogaritur 5.000.000 lekë	Nevojë për mbështetje
	Të rritet ndërgjegjësimi i synuar dhe niveli i informacionit për individët në procesin e verifikimit të armëve të zjarrit	Nevoja për reregjistrimin dhe kontrollin e armëve bazuar në ligjin nr. 74/2014 “ Për armët”	Zbatimi i aktiviteteve të ndërgjegjësit lidhur me verifikimin e armëve të zjarrit, si dhe trajnime për kategorizimin	Policia e Shtetit	2019-2021		Nevojë për mbështetje

OBJEKTIVI 6: Në mënyrë sistematike, të ulet sasia e tepërt dhe të shkatërrohen armët e vogla dhe të lehta dhe municionet të tyre të kapura, duke respektuar standardet mjedisore

KPI 12: Numri i AVL/armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve të raportuar si të konfiskuar ose tepricë që shkatërrohet sistematikisht;

Synimet e përgjithshme	Objektivat specifike	Referenca aktuale	Aktivitetet	Palët përgjegjëse	Afati kohor	Buxheti i parashikuar	Burimi i financimit
1.Të shkatërrohen sistematikisht të gjitha stoqet e tepërta të AME-ve në një mënyrë jo të dëmshme për mjedisin.	Të garantohet që shkatërrimi i AME-ve të tepërta të kryhet në mënyrë periodike dhe në përputhje me IATG dhe/ose standardet e tjera ndërkombëtare	Kryerja e procedurave bëhet bazuar në VKM nr. 138, datë 14.8.2007, ‘Për procedurën e trajtimit të armëve, teknikës dhe pajisjeve të FA-së të hequra nga armatimi dhe përdorimi”, i ndryshuar.	Kryerja e procedurave nga dalja nga përdorimi deri në tjetërsimin/ shkatërrimin e armëve dhe municioneve tyre këto janë të evidentuara në regjistrat e administrimit të Armatim Municionit;	Policia e Shtetit FA MTM	2019-2021		
		Shqipëria ka shkatërruar të gjithë stokun e tepërt të trashëguar nga sistemi i kaluar	Procedurat e përcaktimit të mënyrës së asgjësimit nga Komisioni i Asgjësimit (demonitim industrial, në uzinat ushtarake, demonitim në poligonë dhe tjetërsim nga MEICO)	Kryerja e shkatërrimit/asgjësimit periodik të AME-ve në vende asgjësimi dhe demilitarizimi të certifikuar dhe në përputhje me PSV-të e miratuara;	Ministria e Mbrojtjes MTM	2019-2021	Buxheti i përcaktuar sipas nevojave të asgjësimit
2.Të shkatërrohen sistematikisht të gjitha AME-të e konfiskuara	Të shkatërrohen sistematikisht dhe publikisht të gjitha AME-të e konfiskuara	Për AME që merren nga grumbulluara nga PSH trajtohen me procedurë e njëjtë me armët e tjera të FA-së të dala të tepërta.	Ndjekja e procedurave për marrjen në dorëzim të armëve dhe municioneve të konfiskuara dhe kryerja e shkatërrimit të tyre në uzinat ushtarake.	Ministria e Mbrojtjes Policia e Shtetit MTM	2019-2021	Buxheti i përcaktuar sipas nevojave të asgjësimit	
		Në rastet kur sekuestrohen eksplozivë, do të ishte më e përshtatshme që të mbahej në depot e policisë vetëm mostra, dhe pjesa tjetër të shkatërrohej	Fillimi i një debati mbi mundësinë e aplikimit të mbajtjes vetëm të mostrave për sa u përket eksplozivëve, të cilat mund të jenë të paqëndrueshme / analiza e procedurave aktuale	Policia e Shtetit Prokuroria Ministria e Drejtësisë Ministria e Mbrojtjes MTM	2019-2021	Kosto administrative	
		Komisioni i posaçëm i kategorizimit bën ndarjen e kategorizimin e armatimeve dhe municioneve të tyre.	Zhvillimi i planit për aktivitetet e shkatërrimit	MM MTM	2019-2021	Buxheti i përcaktuar sipas nevojave të	

						asgjësimit	
		Komisioni përcakton e miraton kostot e shkatërrimit propozuar nga ndërmarrjet ushtarake. Ndërmarrjet kanë teknologji të miratuara për projektet demontimin .	Kryerja e shkatërrimit periodik të AME-ve të konfiskuara në vende shkatërrimi të certifikuara dhe në përputhje me PSV-të e miratuara;	MM MTM	2019-2021	Buxhet i përcaktuar sipas nevojave të asgjësimit	
		Disa sheshe vlerësohen të ndotura për shkak të shkatërrimit të eksplozivëve dhe predhave (hotspote).	Kryerja e vlerësimit mjedisor të shesheve të shkatërrimit.	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit Ministria e Mbrojtjes MTM	2019-2021	Kosto operacionale	Nevojë për pajisje për matjet
		Vazhdon pastrimi i hotspoteve në rajonin e Jubë-Sukthit, Durrës.	Ka një plan për fillimin e pastrimit të hotspotit në Sinanaj Tepelenë dhe Qaf-Shtamë, Burrel	Ministria e Mbrojtjes MTM	2019-2021		Nevojë për mbështetje

OBJEKTIVI 7: Të ulet në mënyrë të konsiderueshme rreziku i përhapjes dhe devijimit të armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve

KPI 13: Numri i depove për magazinimin e AVL/armëve të zjarrit dhe municioneve të tyre që përmbushin standardet ndërkombëtare për sigurinë;

Synimet e përgjithshme	Objektivat specifike	Referenca aktuale	Aktivitetet	Palët përgjegjëse	Afati kohor	Buxheti i parashikuar	Burimi i financimit
1.Të fuqizohen kapacitetet e institucioneve shtetërore përkatëse (forcat e armatosura, institucionet ligjzbatuese, roja pyjore, doganat, shërbimet korrigjuese) për të ngritur sisteme inspektimi dhe për të zbatuar menaxhimin e ciklit jetësor të AVL-ve/armëve të zjarrit dhe municioneve (ku nevojitet)	Të ngrihen sistemet qendrore të inspektimit të forcave të armatosura në përputhje me NATO	Sistemet e inspektimit janë të ngritura. Organi i mbikëqyrjes është i caktuar	Të vazhdojnë të zbatohen AAPT1 dhe AAPT2	Ministria e Mbrojtjes	2019-2021	Kosto administrative	Sipas rastit mund të kërkohe mbështetje
	Ngritja e sistemeve qendrore të inspektimit në institucionet ligjzbatuese, në përputhje me IATG	Ekziston një sistem i regjistrimit të armëve me leje SIMA, në të cilin është parashikuar të regjistrohen të gjitha armët me leje.	Regjistrimi i të gjitha armëve me leje	Policia e Shtetit	2019-2021	Kosto administrative	
2.Të garantohej mjedise magazinimi të sigurta për AVL-të/armët e zjarrit dhe municionet, të projektuara sipas nevojave të identifikuara dhe në përputhje me standardet ndërkombëtare	Të garantohej që mjediset e magazinimit për AVL-të/armët e zjarrit dhe municionet janë të sigurta, sipas standardeve ndërkombëtare	Ristrukturimi i depove ku ruhen provat materiale: gjatë vitit 2018 është ristrukturuar një depo e armatimit të Policisë së Shtetit dhe dy magazina për mbajtjen e provave, me financim të BE	Zhvillimi i PSV-ve për rritjen e sigurisë për çdo vend magazinimi për institucionet ligjzbatuese. Identifikimi i depove të tjera që kanë nevojë për ndërhyrje	Policia e Shtetit	2019-2021	Trajnimi për manaxhimin e stoqeve të armatimit dhe municioneve për Policinë 25,000USD, financim i DASH	Nevojë për mbështetje
		Nevoja për përmirësimin e sigurisë në infrastrukturën e magazinimit	Kryerja e përmirësimeve të sigurisë në infrastrukturën e magazinimit në bazë të listës së kontrollit të IATG-së për forcat e armatosura, institucionet ligjzbatuese dhe subjektet juridike të licencuara.	MM Policia e Shtetit	2019-2021	Përmirësim i kushteve të sigurisë në: Depon-tunel të Policisë në Mullet – 45,000 USD financim i DASH Depon e MM në Mirake – 285,000 USD financim i DASH Depon e MM në Zall Herr - 50,000 USD, financim i DASH Depo të tjera me projekte për	DASH BE + Donatorë të tjerë nëpërmjet SEESAC

						vitet në vijim	
3.Të ngrihen kapacitetet e subjekteve juridike përkatëse (prodhues, dyqane riparimi, dyqane shitjeje me pakicë, tregtuesit, poligonet e qitjes, poligonet e gjuetisë, shoqëritë private të sigurisë, qendrat e trajnimit) për të përcaktuar sistemet e inspektimit.	Të sigurohet që sistemet e inspektimit të subjekteve juridike janë ngritur dhe që ato janë plotësisht në përputhje me kuadrin ligjor përkatës.	Të përcaktohen sistemet e inspektimit të subjekteve juridike dhe fizike,	Zhvillimi i PSV-ve për sistemet e inspektimit nga të gjitha subjektet juridike të licencuara, bazuar në kuadrin ligjor përkatës;	AKSHE	2019-2021		Nevojë për mbështetje
		Nevoja për trajnimin e personelit për inspektim	Kryerja e trajnimeve mbi sistemet e inspektimit e stafit përkatës të subjekteve juridike të licencuara, mbi bazën e PSV-ve;	PSH DPD MFE	2019-2021		Donatorët
4.Të rriten kapacitetet e burimeve njerëzore dhe administrative të institucioneve shtetërore për të monitoruar, mbikëqyrur dhe vlerësuar stoqet e armëve të zjarrit dhe municioneve të subjekteve juridike dhe individëve.	Të sigurohet që organet mbikëqyrëse kanë kapacitetet e duhura njerëzore dhe teknike për të monitoruar, mbikëqyrur dhe vlerësuar menaxhimin e stoqeve sipas subjekteve juridike të licencuara dhe individëve.	Organet mbikëqyrëse ekzistojnë	Kryerja e trajnimeve të stafit të organit mbikëqyrës për inspektimin e subjekteve juridike;	PSH MB AKSHE DPD	2019-2021	Kosto administrative	
		Mungesa në automjete, programe kompjuterike, pajisje sigurie / ose ekzistenca e modeleve të vjetëruara	Pajisja e organit mbikëqyrës me kapacitetet e nevojshme (automjete, programe kompjuterike, pajisje sigurie) për mbikëqyrje dhe vlerësimin.	PSH MB AKSHE DPD	2019-2021		Donatorët